

BARCELONA:
PER EDICIÓ
DUES PESSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA:
7'50 Ptas. Trimestre
UNIO POSTAL:
15 PTAS. Trimestre

Any XXXII. - Núm. 8.353 - Dilluns, 1 de gener de 1923

Edició del vespre

Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 64A

PRIMER ANIVERSARI

Totes les misses que se celebraran demà, dimarts, dia 2 de gener: A Barcelona a la parròquia de Santa Maria de Jesús (Gràcia), a les esglésies de la Casa Provincial de Caritat, dels PP. Carmelites (Granvia Diagonal), PP. Escolapis de Sarrià, Servas de Maria (carrer Universitat), PP. Salesians (Més Baix de Sant Pere). A Igualada: a les esglésies dels PP. Escolapis i PP. Caputxins, (Missa del Santíssim Sagrament) i a la parròquia del Poble de Teyà, seran aplicades per l'etern descans de l'ànima de

l'Excma. Senyora

Donya Rosa Valls i Valls

Comtesa de Godó

morí el dia 2 de gener de 1922 confortada amb els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica de S. S.

(A. C. S.)

El seu espòs Ramon Godó Lallana, comte de Godó, fills, mare política Antònia de Lallana vídua de Godó, germà Rafel, germana política Francisca Biosca, tia, cosins, *La Vanguardia* i les raons socials *Godó y C.^a, S. en C.*, i *Rafael Valls y Valls*, en recordar a llurs amitats la irreparable pèrdua, els preguen que encomanin a Déu l'ànima de la finada i se serveixin assistir a alguna de les misses, per la qual atenció els quedaran reconeguts.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

L'Emm. i Rvdm. senyor Cardenal-Arquebisbe de Tarragona i els Excms. i Il·lms. senyors Nunci de S. S. i Bisbes de Barcelona i Vich, s'han dignat concedir 200, 100 i 50 dies d'indulgència, respectivament, per cada oració o acte de pietat que practiquin.

D. Andreu Carbonell i Payés

Ex-apoderat de la casa Jover i Companyia

Morí el dia 5 de gener de 1922, a l'edat de 56 anys,
havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els seus afilgits germanes donya Antònia, vídua de Llobet, donya Josepa i donya Maria, germà polític don Josep Castells i Pon, nebots (present i absent), nebots polítics, cosins i parents tots, en recordar a llurs amics i coneguts tan irreparable pèrdua, els preguen que tinguin present en llurs oracions i se serveixin assistir a l'ofici i misses que per a l'etern descans de la seva ànima se celebraran el dia 3 de gener, a dos quarts d'onze, a la parròquia de Santa Anna, per qual favor els restaran altament agraïts.

LES MISSES DESPRES DE L'OFICI

EL DOL ES DONA PER DESPEDIT

Les misses que se celebraran el dia 5 a la parròquia de Santa Maria de Jesús (altar del Santíssim Sagrament), de sis a dotze; a l'església dels P. P. Escolapis de Mataró, de sis a deu; i el dia 8 a l'església de Santa Maria del Pi (altar del Sagrat Cor), de deu a dotze; i a l'església de Santa Maria del Remol (Les Corts) de sis a deu; també li seran aplicades.

L'Excm. i Il·lm. Sr. Bisbe de Barcelona, concedeix 50 dies d'indulgència per cada acte de pietat en sufragi del finat.

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1.

Telèfons números...
(4530 A.)
(4531 A.)
(4532 A.)

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

MOSAICS E F. ESCOFET & C^{ia}

Ronda Uni-
versitat, 20

G. ALOMAR Curació ràpida infeccions uretra, les recents
2 o 3 cures mitjançant aparell especial sen.
ARIBAU, 5, de 11 a 1 i 3 a 5. Festius: 10 a 12. Econòmica: UNIO, 20, de 7 a 9

Si encara no usen la làmpara
VULCAN 1/2 WATT

assajeu-la i l'adoptareu
Rambla Flors, 26 botiga

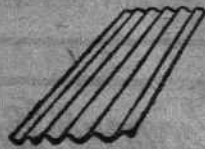
Sabó "La Oca"

Fabricant: J. ALERMA - MATARÓ
qualitat superior

Banca Tusquets, S.A.

CANVI - VALORS - CUPONS
Rambla del Centre, número 9

PLANKA
ONDULADA
125x75 cm.
Pis. 7'50 m.

Pissarra artificial
per a cobrir
Materials armats amb
amiant exclusivament

Rocalla

Josep Esteva i C.
Portal de l'Angel,
núm. 1 i 3, pral.
Telèf. 3344 - Barcelona

PLAQUES
de
40x40 cm.
Pis. 5'05 m²

EL SIGLO

REIS

VARIADISSIM ASSORTIT EN
JOGUINES

I OBJECTES PER A
PRESENT

ELS DIES 1, 2, 3, 4 i 5 DE GENER
**GRANDIOSA
EXPOSICIÓ**

El dia 5 es tancarà l'establiment a les 9 de la nit

REIS

PARAIGUES
OMBREL·LES
VANOS

J. CARDÚS
10-Portaferriassa-10

TAQUIGRAFIA CATALANA

DE
J. ELIAS JUBERT

El millor llibre de taquigrafia

De venda en totes les llibreries
i en la nostra Administració

Borrell, 71 i 73

Telèfon 984 A

Electromotors Vivó-Torras
S. A.

BARCELONA

Als Cafès La Portorriquonya
són els més fins i aromàtics. Plaça
del Bonsucess i Nucia, 25.

Vida religiosa

Avui: La Circumcisió del Senyor, Sant Concoridi, màrtir, i Santa Eufrosina, verge. — Demà: El Santíssim Nom de Jesús, Sant Siridió, bisbe.

La missa de demà: El Santíssim Nom de Jesús, color blanc.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona dels Angels, a la seva església.

Adoració nocturna: Avui, Torn de Nostra Dona de la Mercè. — Demà, Torn de la Immaculada Concepció.

Vetlles en Sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de la Santíssima Trinitat, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de la Commemoració dels Fideles Difunts, a la mateixa capella.

— El dimecres, dia 3, a les nou del matí, a l'església del Convent de Religioses Carmelites de Les Corts, farà la seva professió religiosa la novici germana Lluïsa de l'Encarnació (en el segle senyoreta Lluïsa Toldrà Vallvé), apadrinant-la en tan solemne acte els seus senyors oncles, don Joan Josa i donya Anna Sala de Josa. Farà la plàtica el reverend P. Ildefons Roca de la Companyia de Jesús. La capella de música del Pi, dirigida pel seu mestre reverend senyor Josep Masvidal, prevere, cantarà la missa «Fiat cor meum immaculatum», de Franco, i el «Te Deum», del reverend Masvidal.

Bisbat

— El darrer número de «Acció Franciscana» i «Butlletí Catequístic», de Manresa, publica el següent sumari: «La Puríssima, Patrona de l'Orde Franciscana», mossèn Josep Cardona. — «A Maria Immaculada», poesia, Miquel Costa i Llobera, prevere. — «Gloria Pontificat de Benet XV, terciari franciscà», B. de Barcelona. — «La joventut de Sant Francesc», P. Vict Facchinetti, Fra David, trad. — «Diàlegs catequístics», doctor don Frederic Santamaría, F. del S., trad. — «De casa nostra», R. Llull, terciari franciscà.

SOLENNISSIM OCTAVARI MISSIONER

L'Unió Missional de la Clergia, d'acord amb el nostre venerable prelat i el reverend senyor rector de Bellem, ha organitzat un solemne Octavari missioner, per tal de donar a conèixer als fideles la gran Obra de la Propagació de la Fe i els grans problemes relacionats amb la conversió dels infidels.

L'Octavari començarà el dia dels Reis. Hi pendran part renomnats oradors sagrats de diferents Ordes religiosos que es dediquen a la conversió d'infidels.

A imitació del celeberrim Octavari de l'Epifania, que cada any se celebra a l'església de Sant Andea della Valle, de Roma, al qual contribueixen tots els Ritus de la Cristianitat, totes les Ordes religioses i les diferents nacionalitats, com homenatge universal de la Humanitat al Diví Infant, en l'Octavari Missioner, organitzat a Barcelona per primera vegada aquest any, es passarà revista a l'obra evangelitzadora de l'Església en totes les missions del món, per tal d'exhortar els fideles a contribuir-hi, perquè aviat es realitzi el desig de l'Església i de Jesucrist, que tots els pobles de la terra l'adorin i li reconeguin com a únic Redemptor i Senyor. «Omnia Terra adorant Te».

Oportunament es publicaran més detalls.

Obituari

ANIVERSARIS

Donya Rosa Valls i Valls, comtesa de Godó. Morí el 2 de gener de 1922. Misses, demà, dimarts, a la parròquia de Santa Maria de Jesús, de la Mercè, esglésies dels PP. Carmelites (Diagonal), dels PP. Jesuïtes (Caspi), PP. Escolapis de Sarrià, Serves de Maria i dels PP. Salesians «Baix de Sant Pere».

Donya Joaquina Campmany i Pahissa, de Campmany. Morí el 26 de desembre de 1921. Dimecres, a les deu, a la parròquia de la Concepció.

N'Andreu Carbonell i Payés. Morí el 5 de gener de 1922. Dimecres, a dos quarts d'onze, a la parròquia de Santa Anna.

Na Teresa Subirà Lluïsa. Morí el 31 de desembre de 1921. Dimecres, a l'església de Nostra Senyora de Pompeia.

FUNERALS

N'Eusebi Coromina i Puigoriol, vidua d'Emília Carulla i Ferrer. Morí el 4 de desembre de 1922, als 75 anys, a Santa Eulàlia de Puigoriol (Lluïsa). Misses el 18 de gener, a l'església de la població.

En Josep de Sitjar i Llopis. Morí el 23 de desembre passat. Demà, dimarts, a dos quarts d'onze, a la parròquia de la Concepció.

Donya Concepció Castells i Relachs. Morí el 24 de desembre passat. Demà, dimarts, de sis a dotze, a la parròquia de Santa Anna.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

Donya Maria dels Angels Cantos i Figuerola d'Escribà. Enterrada diumenge, al Cementiri Nou.

En Josep Ventolrà i Auguets. Ha mort als 75 anys. Enterrat el diumenge, al Cementiri Nou.

En Josep Casanovas i Elias. Ha mort als 56 anys. Enterrat aquest matí, al Cementiri Nou.

En Vicens Martí i Gisbert, cap jubilat de telegrafs. Enterrat el diumenge, al Cementiri Nou.

En Francesc Climent i López. Ha mort als 76 anys. Enterrat el diumenge, al Cementiri Nou.

Donya Leonor Ribot i Sindreu, vidua de Josep Perquer. Ha mort als 70 anys. Enterrada el diumenge, al Cementiri Nou.

El nen Albert Lluch i Wiederkehr. Ha pujat al Cel als nou mesos. Enterrat el diumenge.

N'Ignasi de Longa i Erquiaga. Enterrat el diumenge, al Cementiri Nou.

N'Alfons Avila i Armellones. Ha mort als 35 anys. Enterrat el diumenge, al Cementiri Nou.

En Casimir Baga i Claramunt. Enterrat el diumenge, al Cementiri Nou.

Donya Lluïsa Fló i Tayó, vidua de Josep Gil. Ha mort als 82 anys. Enterrada aquest matí, al Cementiri Vell.

Donya Teresa Torras i Saló, vidua de Joaquim Company. Enterrada aquest matí, al Cementiri de Les Corts.

En Joan Manresa Martorell. Ha mort als 73 anys. Enterrat el diumenge, al Cementiri d'Arenys de Mar.

En Joan Roqueta i Gramunt. Enterrat aquest matí, al Cementiri Vell.

En Josep Alfonso i Martínez. Ha mort als 65 anys. Enterrat aquest matí, al Cementiri de Les Corts.

Les tasques de l'Acadèmia de Ciències

Sota la presidència del doctor N'Eduard Alcobé, l'Acadèmia de Ciències i Arts, celebra la Junta general ordinària corresponent al present mes.

El secretari donà compte de les obres rebudes amb destinació a la Biblioteca, d'entre les quals es féu especial esment de les dels acadèmics: doctor Fontseré, «Distribució alimètrica de les humitats mitjanes del Port de Barcelona a la muntanya»; don Josep M. Castellarnau, «Pueden explicarse químicamente los fenómenos esenciales de la vida»; C. d'Angelis de Ossat, «Sugli accliti bituminosi di Castiglioni e Monte Lovasco in territorio di Cubbio (Umbria) e sulla loro origine»; i, quatre opuscles sobre Geologia, i un amb la necrologia de M. René Nickles, remesos per la seva vidua.

L'acadèmic numerari doctor N'Isidre Polí llegí el treball de torn titulat «Les coordenades geogràfiques d'alguns llocs de Barcelona». En aquest treball es dona compte de la determinació per T. S. H. de la longitud astronòmica de l'Observatori Fabra, utilitzant a l'efecte les sèries de senyals rítmiques que cada dia emet l'estació radio-telegràfica de la torre Bifel. Després comparà el resultat obtingut, junt amb el trobat fa alguns anys per a la latitud, amb les coordenades del mateix punt trobades geomètricament fa alguns anys per una comissió de l'Institut Geogràfic i Estadístic, deduint una petita desviació de la vertical en l'indicat lloc.

CAMISERIA C. FITÓ

Jaume I, n.º 11

La casa millor assortida
en BUFANDES de seda anglesa
Gran baratura de preus

perfectament explicable per l'atracció del Tibidabo.

A continuació compara les observacions de latitud fetes per Mechain a Montjuich i Barcelona a últims del segle XVIII amb les de longitud i latitud fetes més modernament per comissions de l'Institut Geogràfic i Estadístic, trobant també una desviació relativament important de la vertical al cim de la dita muntanya. Finalment fa un resum dels principals llocs de Barcelona en què han estat determinades les coordenades d'una manera precisa ja geodèsicament o astronòmicament.

L'acadèmic numerari En Josep Comas Solà, donà compte del descobriment d'un petit planeta la nit del 19 d'octubre. Fou calculada de moment una òrbita circular pel disseny, amb la col·laboració del personal tècnic de l'Observatori Fabra; i, més tard, es calcularen també uns elements elíptics aproximats per M. Blondel, de l'Observatori de Marsella. Mercès a les observacions de precisió d'aquest nou astre, algunes de les quals degudes al doctor I. Polí, aviat serà possible calcular els elements exactes del dit astre. Com se suposa es pot afirmar que la seva distància al Sol és considerable, i que la seva inclinació no és molt forta. Durant alguns anys, serà de llum molt feble, i, atenent a la petita distància relativa a que passarà de Júpiter, sofrirà fortes perturbacions de part d'aquest gran planeta.

El mateix acadèmic comunicà també que en la nit del 26 de novembre va trobar el petit planeta (629) Bernardina, descobert per Kopff en 1907, i perdut de l'any del seu descobriment ençà.

L'acadèmic numerari doctor Josep M. Bofill i Pichot presentà una monografia dels Limonides de les illes Canàries, una altra de la sèrie de la fauna dipterològica d'aquell arxipèlag, que ve estudiant el doctor N'Eliés Santos Abreu, acadèmic corresponent a Santa Cruz de la Palma. Amb la mestria que li és característica descriu 35 espècies distribuïdes en 12 gèneres; d'aquestes espècies, 23 les considera noves i dels gèneres, 2 ho són també; donà compte, demés, de cinc varietats. Acompanyen a la memòria tres estampes polícromades i una porció de gravats que van intercalats en el text, originals de l'autor i dibuixats per ell mateix.

La diada dels Reis

La Cavalcada que per a rebre SS. MM. els Reis d'Orient s'està organitzant a l'Ateneu Obrer del districte II, d'aquesta ciutat passat, com anys anteriors, ésser esplèndida, a jutjar pels preparatius que es fan en l'esmentada entitat i per les reunions que es vénen celebrant amb el concurs dels senyors regidors de l'Ateneu.

La inscripció augmenta de dia en dia amb la valuosa cooperació d'entitats i personalitats d'aquella barriada, a fi que el repartiment de joguines per als nens pobres sigui un ver esdeveniment benèfic-social.

LLIBRES NOUS

«Poemes de Manuel de Cabanyes.»

La premsa de la Universitat de Manchester acaba de publicar una edició crítica d'aquests poemes, curiosament preparada pel senyor Allison Peers, catedràtic de llengua i literatura espanyoles a la Universitat de Liverpool.

Conté el text complet dels «Preludis de mi Lira», i els últims poemes de Cabanyes, amb algunes seleccions de la seva prosa. Encapçala el llibre una introducció crítica i hi va adjunta una bibliografia completíssima, en la qual s'ha procurat esgotar en absolut la matèria. Segueixen apèndixs i notes.

Per a realitzar aquesta tasca s'ha comptat amb l'auxili dels descendents de Cabanyes i de la biblioteca de Vilanova i Geltrú, en la qual s'hi han trobat algunes dades biogràfiques inèdites.

Es poden fer les demandes a la llibreria Verdaguier-Domènech, Rambla del Centre, 5, Barcelona, o a la llibreria General, Amos d'Escalante, 10, Santander. El preu de l'exemplar és d'onze pessetes.

Vermouth Pericchi

ESTUDI CIRERA

Dies 2, 3, 4 i 5 gener. — Matinés infantils.
Programes complets d'assumptes per a nens.

Aquesta empresa, per a correspondre al favor del públic, no repara en sacrificis i ha adquirit per aquests matinés l'exclusiva d'ESTRENA A BARCELONA de la grandiosa pel·lícula

L'OCELL BLAU adaptació del deliciós com-
 e de Maurici Materlinck.
 Totes les tardes dels dies
2, 3, 4 i 5 de gener **L'OCELL BLAU**

LOCALS

El pròxim dijous tindrà lloc, de set a vuit del vespre, a l'Institut Francès (Consell de Cent, 338), una conferència pública, a càrrec del senyor director de l'esmentat Institut, J. J. A. Bertrand, que versarà sobre: «François de Curel».

— Fostre Glicó-Kola, eczemat, cura, neurastenia, B. Doméacq, Ronda de Sant Pau, 71.

Vaixelles — PORCELLANA
 J. Llorens, Rbla. Flors, 30.

Cristalleries — J. Llorens, R. Flors, 30

— Presents — Lanternes — Joquines
 Cuyàs — Portal de l'Àngel, 11-13

L'obrer Lluís Ramon Martínez, de 28 anys, solter, va anar a Horta a reclamar a un tal Ramos (s) «Ranxer» uns jornals que li deu.
 El Ramos el va rebre amb una terçola i ultra amenaçar-lo amb enegar-li un tret, li va causar una contusió a l'esquena amb un cop d'arma.

Bomboneres per a bodes
 i bateigs
 Grifó & Escoda, — Fernando, 30

JOIES VILANOVA Unió, 6

— Pastilles Germanas
 curen la Tos i Refredats, 1'25 capsà.

— Cristalleries — Grifó & Escoda
 Fernando, 30

— Aparells fotogràfics
 Cuyàs — Portal de l'Àngel, 11-13

Al carrer de la Travessera fou trobat un home a terra, i portat al dispensari de Gràcia morí als pocs moments, de mort natural.
 Presentada la família, manifestà que es deia Ricart Garcia, de 47 anys, casat.

— Coberts i ganivets
 d'alpaca i platejats
 Grifó & Escoda — Fernando, 30

Fundes per a ballesies
 les protegeixen, donant-li millor suspensió. — ABADAL: Aragó, 239.

— Objectes per a presents
 Grifó & Escoda. — Fernando, 30

— Presents — Cines de família
 Cuyàs — Portal de l'Àngel, 11-13

— Jocs de cafè — Grifó & Escoda
 Fernando, 30

Al Passeig de Gràcia, encreuament amb el carrer Consell de Cent, topa un automòbil i un sidecar, resultant el guaiador d'aquest, Joan Pérez, amb una petita contusió a la mà dreta.

— Serveis de ta — Grifó & Escoda
 Fernando, 30
 Al seu domicili, carrer Mitjà de Sant

Pere, 28, segon, al caporal de seguretat Macari Balanzuela Farrero, de 28 anys, solter, va anar a Horta a mentre la netejava, ferint el projectil a Josep Gómez Calhuela, de 28 anys, casada, causant-li una ferida a la cama dreta que li fou curada a la casa de socors de la Ronda de Sant Pere.

Després passà a l'Hospital de la Santa Creu.

— Les ampolles de l'aigua mineral natural

Vichy Català
 porten tots els distintius amb el nom de la S. A. Vichy Català.

— Orfebreria — Grifó & Escoda
 Fernando, 30

— Assegurem que el Champ-Sors, etiqueta verda, és el millor xampany.

— Vaixelles — Grifó & Escoda
 Fernando, 30

— Abans de comprar visiteu la llibreria La Hormiga de Oro, plaça de Santa Anna, 26, Barcelona, on hi trobareu un esplèndid i variat assortit en Novel·les, Biblioteques, Contes il·lustrats en colors, joguines tílles i lres objectes per a presents de REIS.

A la Granvia Diagonal toparen un automòbil i un tren de Sarrià, produint-se els dos vehicles avaries de poca importància, sense haver-hi desgràcies personals.

REIS

els nens confiem que en deixar nostres encàrrecs, no oblidarem una

Capeta impermeable

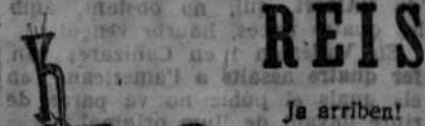
En trobaran un gran assortit molt del nostre gust a casa

J. Ribera Portaferrissa, 25
 (davant carrer Pl.)

— Tots els nens s'entusiasmen davant del aparadors del Passeig de Gràcia, 15, amb els atractius moblets de jonc i de medulla per a petits.

— Un medicament que supera les esperances concebudes pels malalts del ventrell o intestins, encara que tinguin llurs mals trenta anys d'antiguitat, i que s'excedeix a satisfer les seves promeses és d'un positiu valor curatiu. Reuneix aquestes condicions l'Elisir Estomacal de Saiz de Carlos.

Reis Llibreria Subirana
 Portaferrissa, 14

REIS

Ja arriben!

Exposen a cin

SEGURA

P. de Gràcia, 37

Nonell Germans

CANVI — VALORS — CUPONS
 Rambla del Centre, 18

El col·legi de senyoretes Institut Femení ha encarregat les classes de cants escolars, marxes i danses populars, al notable mestre de folklore N'Aureli Campmany.

Pomellistes

Aneu a l'Editorial Poliglota, Petritxol, 8, i

EL REI ROS
 us regalarà un nou conte d'En Folch i Torres

— Reiss JOGUINES INSTRUCTIVES
 LLIBRERIA SUBIRANA

Xarop Osteogen
Genové

Reconstituent ideal per als nens

— Reiss ELS MILLORS LLIBRES
 LLIBRERIA SUBIRANA

En reunió celebrada sota la presidència de don Artur Elizalde, president de la Confederació de Cambres Sindicals Espanyoles de l'Automobilisme i Ciclisme, ha quedat constituït el Comitè organitzador del futur Saló de l'Automòbil de Barcelona, en la següent forma:

President, don Eusebi Bertrand i Serra; vice-president, el delegat de la Hispano Suïssa; tresorer, don Artur Elizalde; vocals, don Francisco S. Abadal, don Manuel F. Crous, don Baltasar Fiol, don Antoni Nicolau, don Enric Tarida i don Harry Walker; secretari general, don Narcís Masferrer.

El nou Comitè ha estudiat molt detingudament el pla de la missió a desenvolupar, acordant entre ells la cortesia, en els primers dies de la setmana entrant, als senyors Comissaris de l'Exposició d'Indústries Elèctriques, on en un dels seus palaus s'haurà de celebrar la d'Automòbil en la primavera de 1924.

— Adobs Espinàs

Químics i orgànics

Magatzems

BELÉN

Carme, 8, i Xuclà, 1 i 3.

Grans rebaixes de preus

Califes vellut.	a Ptas. 4'40
carpeneps	a » 1'85
Lleugols i ont. tam. monja.	a » 3'75
Frane. la piqué cotó, metre	a » 1'00
Camussa col. blisc.	a » 4'50
Pana angl. el. sup.	a » 6'00
Astracan color.	a » 18'00
C. opé blanc superior.	a » 1'75

Realització d'importants partides de

RETALLS

Anuncis oficials

BANC HISPANO COLONIAL

Des del dia 2 de gener pròxim, tots els dies feiners, de nou a dos quarts de dotze del matí, es pagaran per aquest Banc els cupons i títols amortitzats del Deute Municipal de l'Interior, emissions de 1903, 1904 i 1905; Sèries A, B i C, emissions de 1905; Sèries D, de 1907 i 1910; Sèries E i F de 1912; Sèries B, de 1912, 1913, 1916, 1917, 1918, 1919 i 1920; Emisió de 1921, 6 per 100, així com també els cupons de les Obligacions de l'Exposició d'Indústries Elèctriques, emissió de 1922 i Bons de la Reforma de 1908.

Barcelona, 30 de desembre de 1922.

El Delegat del Consell i Secretari general, **Francesc Fontanals**.

SUBHASTA EXTRAJUDICIAL

Don Gaspar Rosés i Arús i don Francesc Puiggrós i Rosés, en nom propi i demés, aquell, com a tutor del menor don Gaspar Puiggrós i Rosés, mitjançant subhasta pública extrajudicial, establiran perpetuament a cens emfiteutic cinc porcions de terreny edificable, situades al terme municipal d'Hospitalet de Llobregat.

que donen als carrers Pubilla Rosés, dues d'elles, i les altres al de Josep Arús, en cinc lots, el dia vuit del corrent, a les cinc de la tarda, davant del notari d'aquesta don Albert Gabarró (Ronda de la Universitat, 22, esquerra), a la notaria del qual es troben els antecedents necessaris, els quals podran ésser examinats els dies feiners, de 10 a 12.

SUBHASTA EXTRAJUDICIAL

Don Gaspar Rosés i Arús i don Francesc Puiggrós i Rosés, en nom propi i demés, aquell, com a tutor del menor don Gaspar Puiggrós i Rosés, mitjançant subhasta pública extrajudicial, vendran perpetuament sis porcions de terreny edificable, situades al terme municipal d'Hospitalet de Llobregat, amb façana principal al carrer Josep Arús, dues d'elles, i les altres quatre a la de Pubilla Rosés, en sis lots, el dia vuit de gener actual, a les quatre de la tarda, davant del notari d'aquesta don Albert Gabarró (Ronda de la Universitat, 22, primer esquerra), a la Notaria del qual es troben els antecedents necessaris, els quals podran ésser examinats els dies feiners, de 10 a 12.

Per l'Ensenyament català

La Comissió Delegada de l'Associació Protectora de l'Ensenyament Català a París ha encarregat a l'il·lustre col·laborador de l'Institut d'Estudis Catalans, Mn. Tarre, uns cursos d'Història i Gramàtica, els quals han començat ja en el Casal Català.

Segons les noves rebudes a la Protectora és bastant important el nombre d'assistents als dits cursos, demostrant-se així que els catalans de París senten un fort amor a les coses de la nostra terra.

El nou baixador del carrer de Claris

Aquest matí s'ha inaugurat el nou baixador del carrer d'Aragó, encreuament amb el de Claris, el qual està destinat a la sortida de viatgers, per tal de descongestionar l'actual baixador del Passeig de Gràcia.

Fills de F. Mas Sardà

20, Rambla del Centre, 20

VALORS — CANVI — CUPONS

Negociem els cupons venient primer de gener pròxim

VAJILLA FISA, S. A.

Desitja a tots els seus clients i amics un pròsper i feliç

Any Nou

Borrell, 91 a 97. — BARCELONA

Els Esports:

F U T B O L

Grans partits internacionals

AMATEURE, DE VIENA-BARCELONA

(camp del Barcelona)
Amateur, 3; Barcelona, 1
(Primer partit)

Podrà no tenir el bàndol austriac, contrincant del Barcelona aquests dies, la tècnica afiligranada, la precisió matemàtica, la virtuositat suprema, d'altres equips que han desfilat per terra catalana; però és incontestable que en l'art, en l'aspecte pràctic del futbol, el més positiu, saben decantar, amb mestria enviable, la balança al seu favor. Així, almenys en aquest partit, malgrat la poca fortuna i l'accident desgraciat que perseguí els locals, pogué apreciar-se ostensiblement. No hi ha en el bàndol austriac, aquella preparació meravellosa que precedeix el coronament de jugadors magistrals i que subjuga les multituds d'un goig indefinible; però en els moments decisius, en les ocasions crítiques, per a l'adversari, aconseguí el nivell culminant de les grans potències futbolístiques: oportunitat, decisió, encert i rapidesa. Demés, coneixen els components del bàndol vienes totes els trucs legals i no legals per a neutralitzar l'acció del contrincant, emprant el recurs de la força allà on l'habilitat no arriba a excel·lir, sense que això vulgui dir que sigui, la seva, una actuació innoble i sistemàticament violenta. On demostren els austriacs una habilitat merèita és en les ocasions que la seva porta es veu amenaçada. Amb una rapidesa desconcertant, barren el pas als adversaris, creuant el terreny en totes direccions, dificultant enormement l'acció d'aquells. El seu mètode de joc és variat; en conjunt jo suplo irregular i dissonant; les passades curtes i ràpides les executen amb remarcable precisió, i les llargues, als extrems, van sempre acompanyades d'un avanç impetuós de tots els cinc avanters en línia, resultant perillós per l'impetua amb que entren tots a l'atac. Podem concepcuar l'Amateur com equip extraordinàriament perillós, no precisament per la seva tècnica, sinó gairebé exclusivament per la varietat irregular, però inesperada i desconcertant, del seu actuar.

El Barcelona, prescindint de l'actuació poc afortunada d'alguns dels seus components, es comportà meravellosament, efectuant jugades entusiasmadores, prodigant situacions d'una emoció suprema, elevat el nivell de la lluita a un nivell culminant; donant, en fi, la sensació del bàndol predilecte de les grans solennitats futbolístiques. En una cosa no estigué encertat i fou en la de no saber treure profit del seu magnífic esforç de preparació. La porta vienesa frontol·la infinites vegades del perill; però unes vegades la lentitud, altres la indecisió, i, en les més, l'escassa fortuna en el cop final convertiren en derrota el que, per la qualitat del joc emprat per uns i altres, havia de constituir una ressonant victòria dels blaugrana. Acabà d'amargar la tarda als campions l'accident desgraciat ocorregut a en Bruguera, el qual, en una sortida temeraria es fracturà la cama dreta. Lamentem sincerament la dissort del porter barcelonista i li desitgem un ràpid i complet guariment.

En el primer temps, després d'un joc de tanteig, sovintegen els atacs a les dues portes, sense conseqüències. Un avanç magnífic dels blaugrana, portat primorosament per l'Alcantara, Gràcia i Piera, fa sentir un disgust pels austriacs; però la pilota és rematada alta, quan tot hom la veia ja dintre la xarxa vienesa. Als pocs moments de començat el segon temps el centre davant austriac, xuta, inesperadament, a la mitja volta, la pilota s'introdueix al marc local, rasa i fregant el pal. El Barcelona ataca furiosament, i als dos minuts, d'un xut magistral de l'Alcantara, es produeix l'empat. Els austriacs juguen amb un coratge immens, assetjant la porta barcelonista. Una jugada desgraciada d'en Blanco, és aprofitada per en Cutti per a marcar el segon gol pel seu bàndol. Als pocs moments en Samitier evita un gol segur. En un atac

furiós dels vienesos, surt en Bruguera per a aclarir la situació; però ho fa amb mala fortuna que es fractura la cama, havent d'ésser retirat del camp a pes de braços. En Surroca ocupa el lloc d'en Bruguera i l'Alcantara passa a defensa. Malgrat la dissort, els locals efectuen un atac fulminant i persistent que enfonsa les fileres adversàries, durant llarga estona; però amb resultat nul. En canvi els austriacs en una escapada, per l'ala dreta, aconseguí el seu tercer gol, d'un xut formidable de l'interior dreta. Surt en Pascual a substituir en Bruguera, ocupant els altres el seu lloc respectiu. Es juga durament per una i altra part, sense defalliments. Castigat l'Amateur amb «penalty», el tira en Planas amb força brutal; però el porter vienes rebutja la pilota magistralment, i sense variació en el resultat, neix la lluita.

Arbitra el doctor Bauwens, de Colònia. La seva actuació fou justa, imparcial i serena. En els «off-side» se'ns mostrà meravellos, amb tot i que en dues ocasions, al nostre entendre, incorregué en error. Les faltes involuntàries, sobretot els rebots de la pilota a les mans, encertadament no les assenyala. Això expaera els fanàtics, els quals, donant proves de poca o gens cultura esportiva, s'esbravaren xiulant el doctor Bauwens.

Els equips s'alinearen així: Amateur: Housch, Hille, Heikenwälder, Kurz, Konrad, Geger, Köck, Vécera, Svalosch, Hand i Cutti. Barcelona: Bruguera (amb les substitucions apuntades), Planas, Surroca, Torralba, Blanco (E), Samitier, Piera, Cella, Gràcia, Alcantara i Sagi-Barba.

SPARTA, DE PRAGA-ESPANYOL

Sparta, 1; Espanyol, 0
(Primer partit)

La profunda sensació que el Sparta causà a l'afició catalan quan per primera vegada poguérem admirar les primícies del seu joc excepcional, deixà en la ment de tots, un record de grandesa, de sublimitat imponderable que arriba als límits de la suggestió. En anunciar-se la seva tornada, s'agregant la visió d'aquella potència formidable i s'encengué la multitud l'evocació d'aquelles jornades històriques de l'Estadi, amb el presentiment de tornar-les a viure i embriagar-se en la contemplació d'una lluita transcendental i heroica. El presagi, el desig, han esdevingut realitat? Rodonament, hem de confessar que no. Tres factors decisius han vingut a produir la natural dissonància entre el que s'esperava i el que ha resultat. Ha estat el primer, encara que no el primordial, el marc on per primera vegada, a casa nostra, exhibiren el seu joc portentós i el marc on ara ho han efectuat. La pompa entuèsiasta que pel Nadal de 1921, assolí l'Estadi de Montjuich, en aquella ocasió el lloc únic per a una magna manifestació esportiva, no pot ésser trasplantada, ni per miracle, al camp de l'Espanyol. I, un esdeveniment, té caràcter vulgar o solemne segons sigui vulgar o solemne el lloc on s'efectua.

El segon factor, ja d'una importància més directa, rau en la comparació del Sparta de 1921 i el que ara ens ha visitat. No hi ha dubte que el d'ara és enorme, però ens resulta tarat, i el de 1921 era d'una força meravellosa, sencera, arribada en grau superlatiu a plenitud. Per si algú troba arbitrària la nostra apreciació, que compari aquell Yanda imponderable de 1921, jugant a la línia d'atac, i aquest Yanda vulgaríssim, deficientíssim, d'ara, actuant de defensa. Ultra això, què per a un equip de la fama del Sparta.

El tercer factor, el decisiu, el que no admet rèpliques raonables, el constitueix la qualitat del que ara, ha estat contrincant del Sparta. No n'hi ha prou amb brindar-nos el goig de poder admirar un colós del futbol; cal perquè aquest demostrí la seva valua i perquè el públic gaudí de la bellesa d'una lluita aspra i viril, oposar al colós un altre colós, i quin rival ha tingut, ara,

el Sparta? Si exceptuem en Zamora, el prodigi incomparable, la resta de l'equip que ha contendit amb els txecs pot qualificar-se d'insubstantial, de raquítica, d'incoherent, vulgaritat. Només en Zamora salvà l'Espanyol d'un desastre; només en Zamora fou el contrincant irreductible del Sparta. Així és que l'únic calent èpic que la lluita oferí, fou el duel constant entre els davanters txecs i el porter espanyolista. N'hi ha prou amb això per a donar-se per satisfet?

El primer temps de l'encontre es desenrotlla apaciblement, dominant el Sparta; però sense arribar a entusiasmar poc ni gens. Durant vint minuts de la segona part efectuen els txecs un joc portentós, estupend, fent de la pilota i dels jugadors contraris el que volien. Foren aquests vint minuts una demostració superba del que saben i poden els jugadors txecs, sobretot quan, com en aquets ocasions, no tenen ningú que s'oposi al llure desenrotllament de les seves facultats. El gol que aconseguíren ho fou per en Pilat, en rematar una pilota rebuda dèbilment pel porter realista.

Jugaren pel Sparta: Peyr, Yanda, Hojer, Kolenaty, Kada, Cervery, Seduba, Hajnij, Pilet, Ovarusch i Sedlacek.

Per l'Espanyol: Zamora, Canals, Montesinos, Trabal, Elias, Calcedo, Olariaga, Sanahuja, Pedro, Alvarez i Juanico.

Arbitra en Becker molt deficientment.

N. A. C. BREDA - EUROPA

(Camp de l'Europa)

Breda, 0; Europa, 0 (primer partit)

Aquest partit entre els de la terra del formatge i els subdits d'en Matas no passarà, segurament, a la història, com a model de bon jugar. El bàndol holandès no ofereix cap característica remarcable, si no és la del seu joc primitiu de pilotes altes i vagin on vagin. El joc ras a penes el coneix. Si no fos l'energia i tenacitat que desplega, ço que fa la lluita moguda i animada, la seva presentació hauria resultat poc menys que interessant.

L'Europa tingué un dia fatidic i desastros. Realment quan les dóna per fer-ho malament no hi ha qui el superi i diumenge com a calamitat no tingué rival.

Els equips foren:
Breda: Van der Poel, Timmer, Jossen, Lefevre, Hogatere, Brugman, Hartmans, Verlegh, Schot, Bakkeren i Simons.

Europa: Bordoi, Ortí, Vidal, Bonet, Brunet, Balacrit, Pellicer, Julia, Cros, Olivella, i Alcaçer.

Arbitra bé en Vidal.

Breda, 0; Europa, 4 (segon partit)

El segon partit celebrat aquest matí al camp de l'Europa, davant de nombrosa concurrència, ha estat ben interessant, apreciand-se en cada moment el joc bonic i ràpid dels holandesos, els quals demostraren un cap més ésser uns excel·lents tècnics, encara que mancats de decisió en els moments decisius de les jugades.

Malgrat que el joc fou molt equilibrat, repartint-se el domini, els nostres tingueren moments, no sols de contrarestar el joc dels forasters, si no d'apropiar-se de belles arrencades, les quals saberen rematar amb encert, i així els donà la victòria, que bé mereixen per llur entusiasme.

Fou una bella jornada per al Club local.

A SANS

Al camp de la Unió Esportiva contendi el primer equip d'aquest club contra el Wacker de Leptzic, venent els sansenes per dos gols a un, amb el següent equip: Pedret, Solà, Oló, Carulla, Heivig, Barrachina, Oliveres, Franch, Feliu, Costa, i Martínez.

EN HONOR D'EN SURINACH

Per a celebrar el retorn de Londres del fill del nostre caríssim amic el poeta Ramon, els seus companys del Club Junior organitzaren un partit en honor seu, diumenge, al matí, entre el seu primer equip i el quart del Barcelona, guanyant aquests per dos gols a cap.

L'homenatge va rebre repetides proves de simpatia; el present d'un casquet d'honor, una madalla d'or, una mascota i altres obsequis, en correspondència a les moltes simpaties que sap escampar arreu.

Una triada concurrència va assistir a la festa.

Futbol, Regates, Automobilisme, Tennis, Atletisme, Excursionisme, Aviació, Ciclisme, Natació, Hípica, &

EL NOU CAMP DE L'ESPANYOL

Diumenge, al matí, es va efectuar la cerimònia de la col·locació de la primera pedra del nou camp que el Club Espanyol ha adquirit, a la carretera de Sarrià, núm. 5, més amunt de can Rubia.

A l'acte hi acudiren distingides personalitats, felicitant-se tothom del nou pas que fa el Club, que ha de col·locar-lo al nivell que exigeixen els temps actuals i ha d'ésser motiu de prosperitat en la seva vida social d'aquí a pocs temps.

El felicitem, tot esperant veure llest el nou camp, pel bé de l'esport i de la seva vida social.

CORREUITA

Rugby

FEDERACIO ESPANYOLA DE RUGBY

Acabats els treballs d'organització, la Federació Espanyola de Rugby ha fixat el dia 7 del corrent per al començament del campionat oficial, els partits del qual es disputaran al mateix temps a l'Hipòdrom de Barcelona i al camp que a Sant Boi posseeix la Unió Esportiva Sabadellana.

En vista del nombre crescut de clubs inscrits, ha acordat la Federació agrupar-los en dues poules, havent de disputar-se els partits de la poula A a l'Hipòdrom i els de la poula B a Sant Boi.

Fet el sorteig corresponderen:

A la poula A: El Centre Autonomista de Dependents, el Club Atlético de Natació, l'Olympic Rugby Club i el Catalunya Atlético Club.

A la poula B: el Rugby Club de Sant Andreu, el Club de Natació Barcelona i la Unió Esportiva Sabadellana.

Després de disputar-se entre ells els clubs de cada poule, jugaran el partit final per al títol de campió els primers de cada poule, el partit del qual anunciarem al seu degut temps.

Hem d'afegir que tots els partits de campionat seran jutjats per arbitres federats oportunament designats, els quals en els partits amistosos fins a la data celebrats sobrades proves han donat de la seva capacitat i imparcialitat.

Digna de felicitat és l'obra de la Federació, que en pocs mesos ha aribat no tan sols a escampar l'esmentat esport sinó a organitzar-lo i celebrar a partir de la present temporada el seu campionat oficial.

Atlètiques

FEDERACIO D'ATLETISME

En l'assemblea general celebrada dissabte passat s'elegí el següent Consell Federal:

President, Jaume Garcia i Alsina; vice-presidents, Josep Pons i Josep Llorach; secretari, Bernabé Rubira; vice-secretari, Francesc Massana; tresorer, Francesc Carrera; i comptador, David Marçó.

Ens felicitem del nomenament del Consell, i especialment del seu president, de qui esperem molt en pro de l'atletisme i dels alts fins de la Federació, per tractar-se d'una alta personalitat de l'esport indiscutible per la seva història i els seus incanables entusiasmes per la causa de l'educació física.

BOXA

Poca gent va anar divendres a l'Ircà, degut a la mala impressió amb què s'havia sortit de la vetllada del Sporting.

López abandonà davant d'en González, abans de començar el tercer assalt.

Aracil (cadet), després d'un bonic combat, és vençut per punts per en Bosch.

En Martínez, després de passar molts mals moments durant el tercer assalt, va poder en l'últim arrancar la decisió, essent declarat vencedor de l'Albert, qui, no obstant, amb les quatre unces, hauria vençut.

En Vallespín i en Canizares van fer quatre assalts a l'americana, en els quals el públic no va parar de riure davant de llurs originalitats.

Finalment, el negre Al Baker va fer quatre assalts d'exhibició, dos amb en Molero i dos amb en Saez, que es va acomiadar del públic, car marxa a París, sota la direcció del manager Mr. Leclerc.

Ciclisme

AGRUPACIO DEL POBLE NOU

Aquesta entitat celebrà el diumenge la seva anunciada carrera per Masnou-Allella-Molles-Montcada-Poble Nou (51 quilòmetres), amb arribada a l'avinguda Searia, prenent-hi part trenta corredors de tercera categoria i neofits.

El fred i vent regant feu que la carrera fos un xic lenta; guanyant la prima de la font de Cera en Laron, qui amb En Casanovas s'avençaren, lluitant de ferir, però en arribar novament al terreny pla es deixaren atrapar novament pel grup, i decidint-se la carrera a l'embaixatge a la meta, on el guanyador va demostrar ésser una bella esperança en aquest esport.

La classificació fou la següent:

Domènec Casanovas, 1 hora 51'; Joan Liron, a dues llargaries; Nicanor Torres, a tocar; Regolf, 1 h. 51' 17"; Robies, Murcia, Cruz (G), Bisbal, Riera, Murcia, Araguz, Estradosa, Segales, Sala, Cruz (F.), Bas, Casino, etc.

El repartiment de premis es farà el vinent dijous.

DUES HORES A BADALONA

El Club de la veïna ciutat va celebrar el diumenge una carrera a l'americana, prenent-hi part sis equips, i amb assistència de nombros públic.

La lluita desenrotllada fou força interessant, calent a la mitja hora en Prat, el qual l'obligà a retirar-se, acabant sol el seu company Rius.

La classificació fou la següent: Tresseres-Carpi, Espanyol-Montes, Noguera-Alegre, Llopis-Domènec, Armengol-Armon i Rius.

Motor

REAL MOTO CLUB DE CATALUNYA

Prova de regularitat Barcelona-Saragossa-Barcelona

Continua sota els millors auspicis l'organització d'aquesta important carrera, havent-se pres per la Comissió encarregada de la mateixa alguns acords encaminats al seu desenrotllament perfecte.

En el recorregut Barcelona-Saragossa han estat assenyalats com controls de temps fix Mora la Nova i Alcanyis.

A Mora la Nova es concedirà als concursants una hora i mitja de neutralització, amb l'objecte de que puguin efectuar el d'amar.

Per al retorn Saragossa-Barcelona, els controls fixos són Mora la Nova i Tarragona, concedint-se en el primer dels dits punts la mateixa neutralització que l'anada.

A l'arribada a Saragossa i d'acord amb el sub-comitè organitzador d'aquella capital i el concurs de l'ajuntament, s'aparcaran els vehicles en local tancat, podent, sense contravenir les clàusules del Reglament, efectuar una exposició dels mateixos, que, donat l'interès que aquesta carrera ha despertat a la capital aragonesa, és segur que es veurà sumament concorregut el parc tancat, amb l'objecte de que els amants del motor puguin visitar la col·lecció de vehicles participants.

Entre els assidus concursants a les proves del Real Moto Club de Catalunya i les cases constructores, s'anuncia una brillant inscripció que ha de constituir una imponent manifestació de motoristes catalans que amb motiu d'aquesta carrera, efectuaran una visita als esportmen aragonesos, la qual fa temps que era desitjada i ha de contribuir a estreynar els laços de confraternitat que sempre han existit entre els motoristes d'amb dues regions.

Barreja

PILOTA BASCA

Els acostumats partits del Frontó Comtal entre socs de la R. S. d'E. B. donaren el diumenge els següents resultats:

Escuder-Olamendi contra Thomas Garcia, guanyen aquests per tres punts, després d'un partit regular; després Balet-Barguñó guanyen a Ferrer-Palmada, per set punts, malgrat haver anat al davant els darrers fins al punt 25, gràcies a la brillant actuació d'en Barguñó, qui va escoltar bons aplaudiments.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

La crisi dels partits francesos

«Le Temps», comentant dies enrera el vot de confiança que la Cambra francesa donà a M. Poincaré, deia que aquesta quasi unanimitat dels partits francesos, pel que es refereix a la política exterior, no es registraria quan la Cambra hagi de votar sobre les interpellacions de política interior que hi ha presentades.

I, per a demostrar-ho, assenyalava que va esdevindre quan va plantejar-se si la Cambra havia de tornar les interpellacions en curs o bé havia de limitar-se a escoltar les declaracions del president del Consell, els grups es dividiren i llurs membres uns votaren en pro i altres en contra. «Le Temps» es donava aquest espectacle i puntualitzava la necessitat de la formació d'un bloc ben definit.

M. Herriot, el cap dels radicals socialistes, en un interviu publicat a la «Renaissance», es lamentava que després de la guerra no s'hagués format un gran partit republicà, segons les bases posades per Waldeck-Rousseau i presagjava per a les properes eleccions el retorn al Parlament d'un creixent nombre de socialistes.

«L'Éclair», comentant aquest interviu, deia que en efecte, cal manca completament d'intel·ligència política pretendre reconstituir avui el «bloc de les esquerres», que fou el fonament de l'acció governamental a l'època ja molt llunyana de Waldeck-Rousseau.

Després de la revolució dreyfusiana —afegeix— la França democràtica, embriagada d'orgull, podia creure amb Jaurès que anava a decretar la pau del món. Avui li convé un xic més de modestia.

«Le Figaro», reconeixent també aquesta crisi dels partits, diu que aquesta s'observa sobretot en el partit republicà. «Es —afegeix— una manca de la seva força al mateix temps que una amenaça de feblesa. Un partit és un agrupament entorn d'un programa. El programa del partit republicà, a la fi de l'imperi, comprenia la llibertat de la premsa, el servei militar igual per a tots, l'escola laica i obligatòria, la separació de l'Església i de l'Estat i la llibertat d'associació.

Des de fa més de quinze anys aquest programa s'ha esgotat i la seva realització ha produït el fenomen constant que el partit, concentrat durant la lluita, s'ha disgregat en la victòria. La guerra l'ha mantingut dins la unitat sagrada. L'amenaça revolucionària, a les eleccions de 1919, reuní encara els seus membres en llistes que recordaven una mica les antigues i necessàries divisions del partit. Però el triomf del Bloc fou el punt de partida del pitjor desmembrament. Els elegits, tant a la Cambra com al Senat, s'han dispersats en grups sense nom, mentre llurs partidaris, fora d'ells, s'han separat en lligues, federacions i aliances, els programes de les quals s'assemblen més que els germans i els titols de les quals es confonen en les memòries més precises. En defecte de doctrina superior que els uneixi, no hi ha tampoc personalitats eminentes que els dirigeixin.

Es aquesta dispersió que constitueix la crisi. Hi ha tants partits que hom diu que no n'hi ha. Els presidents dels grups i de les associacions protesten, com és natural, però en el fons comparteixen la preocupació comuna. Com refer una majoria disciplinada que sàpiga acomplir, almenys en part, l'obra de reconstrucció nacional que havien promès dur a terme? Així, què succeiria a les properes eleccions? Cada un dels deu o dotze grups del Parlament arribarà davant el cos electoral amb la seva llista, mentre es presentaran contra ells els adversaris en files compactes: els anti-republicans a dreta i els revolucionaris a l'esquerra?

El senador Henry de Jonvenel ha proposat una nova forma. Segons ell, l'antic funcionament no té ja raó d'ésser. Cal procedir a una reorganització basada sobre la vida profes-

nal i substituir la representació dels partits per la representació de les professions.

Però aquesta novetat estranya i xoca als veterans del parlamentarisme. La vida pública sense política els sembla un quadro sense marc, un cos sense ànima. Ah, el bon temps de l'escrutini del districte en el qual l'elecció se celebrava entre amics, en petit comitè! Com s'ha lamenten sense esperança!

No el lamentem pas —acaba dient «Le Figaro». Acceptem els partits polítics, però d'una política nova que s'inspira en fons més sòlids, més vivificadores i que tingui altres projectes que no pas el fer caure el ministeri, sigui quin sigui.

Els pressupostos francesos

París, 1.—La Cambra ha suspès les deliberacions. La sessió ha durat fins a les tres de la matinada d'avui, aixecant-se després d'haver aprovat les dues primeres dotzaves provisionals del pressupost de 1923.—Havas.

L'actitud dels grecs

Constantinoble, 1.—El coronel Plastiras ha declarat a la premsa de Salònica que Grècia desitja sincerament la pau però sempre que aquesta no atempti el prestigi de la sobirania grega.

Afegí que la supressió del patriarcat de Constantinoble implicaria al seu judici una merma en els drets de Grècia.—Havas.

Mort de M. Bonnier

París, 1.—Ha mort M. Gaston Bonnier, membre de l'Institut de França.—Havas.

Temptativa de sublevació dominada a Torí

Torí, 1.—La intenció de sublevació dels soldats de la guàrdia reial ha estat sofocada. Els avalotadors han estat desarmats i tancats a les casernes.—Havas.

L'ambaixador d'Anglaterra a Madrid

Londres, 1.—L'ambaixador d'Anglaterra nomenat cavaller de la Creu de Sant Miquel i Sant Jordi.—Havas.

Els aranzels turcs

Constantinoble, 1.—L'Assemblea nacional ha examinat el projecte de llei referent a l'autorització d'entrada a Turquia d'articles estrangers, la importació dels quals està actualment prohibida, mitjançant el pagament de drets duaners dotze vegades majors que els que abans devengaven les dites importacions.

Es creu que la majoria votaran en pro de la dita autorització.—Havas.

Victor Margueritte foragitat de la Legió d'Honor

París, 1.—Segons els diaris, la comissió d'enquesta de la Legió d'Honor ha adoptat la resolució de destituir de la dita institució a l'escriptor Margueritte pel caràcter immoral de la seva última novel·la.

Es creu que la setmana entrant es publicarà el decret sancionant la dita resolució.—Havas.

Tripulació alemanya repatriada

Newport, 1.—S'ha procedit a la repatriació de la tripulació alemanya d'un vapor procedent d'Anvers.—Havas.

Pel poble d'Armènia

Washington, 1.—El president Harding ha demanat crèdits suplementaris per valor de sis milions i mig de dòlars per a modernitzar l'estructura i l'armament dels cuirassats americans.

La proposta feta als delegats de les nacions a la Conferència de Lausana perquè sigui creada una llar armènia no emana del govern dels Estats Units sinó de les societats filantropiques americanes. No obstant, el govern ha comunicat a la Conferència de Lausana que es fessin tots els possibles per a atorgar el dit ajut al poble armeni.—Havas.

L'autonomisme alsacià

En «Le Figaro», signat per Ferran Rigny, ha aparegut un article titulat «El malestar alsacià», que tradueix:

«He trobat un alsacià —comença dient— un bon i brau alsacià, d'aquells que adoren França, que han sofert per ella, que han patit i lluitat sota el jou execrat, en els temps que estimar França significava posar en risc en tot moment la seva llibertat, la seva fortuna i la seva vida.

—Què significa —li he dit— aquest «malestar» del qual s'ha parlat a la Cambra i del qual parlen els diaris dels departaments reconquerits i sobre el qual incloïen els alsacians no hi esten tots d'acord. Aquí, no ho comprenem això.

—No —m'ha respost.— No ho comprenem pas i és lamentable! Des de fa quatre anys, d'ençà de l'alba radiant del nostre deslliurament, sols es fa que cometre errors! Els poders públics estan, no en dubto cap mica, animats de la millor voluntat, però no saben i no veuen. De totes maneres no és estrany: de París i tant no es pot veure i menys encara jutjar. Per a donar-se compte de la situació, cal viure als nostres tres departaments, informar-se, sondejar l'ànima popular i fullejar les consciències dels habitants de les ciutats i, sobretot, dels aïllats. Aleshores hom pot comprendre que hom anomena «el malestar alsacià», pot esdevinir una profunda malaltia, extremadament perillosa, si hom no el guareix radicalment i sense perdre temps.

La qüestió alsaciana-lorenesa, d'ençà del dia que s'ha plantejat, ha estat tapada per un equivoc que ha enganyat l'opinió francesa, i del qual se n'han aprofitat els nostres enemics.

Una propaganda activa que s'havia daturar ha atenuat l'entusiasme de la tornada al si de la pàtria. S'ha produït una mena de desencant i inclos una mena de desconfiança.

En certs llocs hom ha considerat que França no ha fet prou per a atenuar a Alsàcia i Lorena les conseqüències de la guerra. La llibertat, és cosa bella... però no n'hi ha prou d'això. Cal enriquir-se per a viure feliç... I, com que els negocis no prosperen i «res funciona», hom ha acabat per persuadir-se que aquesta situació no tenia altra causa que el retorn a França. D'aquí les crítiques inabundants contra l'administració i les institucions franceses: una oposició constant, pueril, insensata, a l'assimilació legislativa. I el mal s'ha propagat a tal punt que, fa poc, aquesta qüestió ha estat plantejada brutalment a un conferenciant:

«—Quin avantatge havem tingut en esdevenir novament francesos?

Hàbilment explotat, aquest estat d'esperit, que sols és el d'una minoria, pot desenvolupar el particularisme. Sabeu que és el «particularisme»? És una cosa que hom anomena així perquè no gosa dir «autonomisme». És cert que hom és francès, però abans que tot alsacià! I hom arriba a això: que molt sovint, quan hom diu «els francesos», hom entén els altres... els que habiten als vells departaments, restant-ne exclosos els alsacians i els lorenesos.

Tota la qüestió de l'assimilació gravita entorn d'aquest estat d'esperit. Si l'assimilació ràpida té cada dia més partidaris, és que troba dificultats i obstacles, resultant d'aquesta situació que esdevé amenaçadora, que és perillosament favorable a la propaganda alemanya i que cal anorrear del tot. Quan hom predica les lleis «locals», no es coneix pas aquesta situació!

Es cert que un període de transició era indispensable, però ja ha durat massa. El comissariat ha fet una obra magnífica, però aquesta obra no es pot perllongar. Cal procedir ràpidament a l'assimilació «completa», administrativa i legislativa. Això no privarà el mantenir certes institucions «locals», respectar els costums i les creences del país.

Cal, finalment, que el Govern organitzi una contra-propaganda activa

i ben organitzada, contra la qual enganya amb audàcia les poblacions alsacianes i loreneses, sobre la veritable mirada de França.

Que el Govern faci tot això ràpidament, coratjosament, enèrgicament... i no hi haurà més de «malestar alsacià». Els alsacians i els lorenesos es revelaran que són en el fons de llur cor i de llur consciència: els més francesos de tots els francesos!»

Crisi ministerial a Xina

Pequín, 1.—Ha presentat la dimissió el gabinet xinès.—Havas.

Krassin a Sant Remo

Sant Remo, 1.—Ha arribat el senyor Krassin.—Havas.

Les condicions del treball a Itàlia

Roma, 1.—El Consell de ministres ha aprovat les convencions adoptades per la tercera secció de la Conferència Internacional del Treball.—Havas.

Discurs de Lenin

Estocolm, 1.—Telegrafen de Moscou als periòdics que en un discurs pronunciat per Lenin ha desmentit que el comunisme tracti d'acostar-se ni fer cap concessió al règim capitalista.

Digué que les recents reformes introduïdes en l'organització política del país obceïen solament a fins oportunistes, però sense que això signifiqui cap aliança amb els capitalistes.

Per fi exhortà al proletariat a que no concedís cap confiança als aliats russos que es dien aliats del bolxisme.—Havas.

L'afer de les Reparacions

París, 1.—Ahr arribaren Mr. Bonar Law i els altres membres del Gabinet britànic, celebrant una reunió interministerial, sota la presidència de M. Poincaré, en la qual es va tractar dels estudis tècnics sobre Reparacions.

L'Agència Havas creu poder afirmar que la discussió que havia de tenir lloc aquesta setmana a fi de tractar de les faltes comeses per Alemanya en els lliuraments de carbó durant l'any 1922, ha estat ajornada a petició de la delegació anglesa. El dit ajornament es deu al desig dels governs francès i anglès de trobar una solució comuna.—Havas.

París, 1.—Han arribat, procedent de Roma, els senyors Salvago Raggi i Della Toretta, i de Laussana Lord Curzon, amb l'objecte d'assistir a les deliberacions interaliades.—Havas.

Hamburg, 1.—El canceller de l'Imperi ha pronunciat un discurs en el qual ha manifestat que considera que l'informe del Comitè financer de juny de 1922, respecte les reparacions, és una carta per a futures discussions.

Afegí que la nota alemanya del 14 de novembre s'inspirava en el mateix criteri, a saber: solució definitiva d'un emprèstit nacional, no prestant res a Alemanya sense que es definixin bé els seus drets i estant disposat el Govern alemany a pendre les quantitats primeres en la forma que estipuli el consorci internacional.

Els interessos i les sumes d'amortització es pendren del propi import de l'emprèstit durant els primers anys, estant disposades per la seva part les grans indústries alemanyes i la Banca a donar llur concurs al Govern, fent-se solidària de les garanties de reembors, amb el qual el consorci internacional tindrà totes les garanties raonables, avalat l'emprèstit per la pròpia indústria alemanya.

Reclamà després el canceller una llibertat i igualtat econòmiques pel que afecta a Rhenània i la renúncia a la política de sancions i a les mesures de força.—Havas.

París, 1.—Als cirkels polítics es creu que els aliats estan disposats a concedir a Alemanya una moratòria de dos anys mitjançant les següents garanties.

Els Estats Units i els problemes europeus

UNA LLETRA DEL PRESIDENT HARDING

El president Harding ha dirigit una lletra al senador Lodge que aquest ha llegit al Senat. Demana a l'alta Assemblea que rebutgi l'esmena del senador Borah favorable a la convocatòria d'una conferència per al desarmament terrestre, tenint en compte que el vot d'aquesta esmena destorbria les negociacions que té començades.

La convocatòria d'una conferència mundial—diu el president—per a ocupar-se de les qüestions econòmiques i del desarmament, seria inoportuna. Els Estats Units poden ajudar Europa d'una manera eficaç per dos mitjans: en primer lloc, nomenant un representant americà a la comissió de les reparacions; en segon lloc, tornant a les disposicions preses pel Congrés per a fixar el tipus i el període de reembors dels deutes aliats i particularment del deute britànic.

Entretant, el president Harding demana al Congrés que deixi les mans lliures a la comissió encarregada de negociar amb Mr. Stanley Baldwin, canceller del Tresor britànic, les condicions de la consolidació del deute britànic.

Heu's aquí els principals passatges de la lletra de Mr. Harding.

«Dubto amb tota franquesa de l'oportunitat que hi hauria, per al Congrés, que m'autoritzi a convocar una conferència econòmica mundial. Creu que això no és de desitjar perquè podria donar lloc a una falsa impressió a Europa i a la nació americana.

La situació europea és objecte, dos mesos ha, d'examen pel departament d'Estat. És evident que una situació tan complexa no pot ésser objecte de notes periodístiques, encara que la veritable situació mai serà amagada als membres del Congrés, si enfocuen la qüestió de manera raonable. Es respondria a llurs demandes d'informes dient que és fútil convocar una conferència, abans de deslligar les mans de la comissió encarregada de discutir la consolidació del deute.

El reglament de la qüestió de les reparacions no pot ésser assolit sense el consentiment dels governs interessats. Els Estats Units no poden pretendre declarar a una nació qualsevol que ha de pagar i a una altra que ha d'acceptar.

«Poso en guàrdia el Senat contra tota suggestió que no pogués rebre la seva execució, fins que les nacions es declarin disposades a donar llur cooperació.»

«En el curs del debat que va seguir la lectura de la lletra del president, el senador Lodge declarà que no podia dir d'una manera explícita el caràcter de les negociacions entaulades pel president, però que en tot cas no comprenien pas l'anul·lació dels deutes envers els Estats Units. No obstant, el president està disposat a preveure un període més llarg per a l'amortització i el pagament dels interessos.

Explotació dels boscos segons programa que s'assenyalara.

Control francès del carbó del Ruhr amb gravamen sobre l'exportació.

Establiment de duanes a la frontera del Ruhr.

Lliuraments de sumes sobre les quantitats de carbó exportat a Rhenània i el Ruhr.

Modificar l'actuació del Comitè de Garanties i establiment de la seva seu a Berlín.

Invitar a Alemanya a que adopti un pla per a estabilitzar el marc mitjançant l'emissió d'un emprèstit interior i consegüent reducció dels seus deutes en els bons C.—Havas.

El «record» aeri de velocitat

París, 1.—Comuniquen de Marsella al «Journal» que l'aviador Sadi Lecointe ha cobert el quilòmetre de prova a la velocitat de 348,02 quilòmetres per hora.

Sadi Lecointe ha estat reconegut oficialment «recordman» mundial de velocitat.—Havas.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

Dilluns, 1 de gener de 1923

Fantasies i realitats

SOVINTEGEN aquests dies les lloances dels diaris oficials, o afectes als sectors que integren la concentració lliberal, als projectes del Govern i a les paraules dels ministres.

No fa gaires hores llegíem a certs diaris els més ditiràmics elogis a les iniciatives del senyor Alcalá Zamora en matèria de cultura física. I, ben esbrinades les disposicions del Ministre de la Guerra quant a aquest punt interessantíssim, veiem que es limiten a recomanar-ne l'estudi i l'endegament al Ministeri d'Instrucció Pública. Ara com ara, no hi trobem, doncs, aquelles iniciatives transcendents que, segons els diaris oficials, havien de regenerar les races depauperades de la Península Ibèrica.

I això són, generalment, les iniciatives dels governs de Madrid. O resten limitades a paraules d'una retòrica més o menys pintoresca o acaben donant lloc a la creació d'algun organisme burocràtic absolutament inútil o al nomenament d'algun amic més o menys il·lustre per a consumir una partida dels pressupostos.

Contrasta naturalment amb aquest tarannà dels polítics madrilenys l'actuació de la Mancomunitat de Catalunya, que registren periòdicament la Crònica i les publicacions oficials. Mentre les paraules i les fantasies constitueixen tota l'actuació dels governs de Madrid, el govern germinal de Catalunya realitza una tasca positiva, concretada en realitats i en fets.

La Crònica oficial i les publicacions dels diversos organismes i serveis de la Mancomunitat de Catalunya van assenyalant un dia i un altre dia l'obra feta, els esforços esdevinguts concrecions d'eficàcia, el progrés constant de la nostra terra i de la seva institució cabdal. Són obres de cultura, de foment, de comunicacions. Són coses concretes i reals: escoles, telèfons, sanitat, agricultura, ramaderia. A cada pàgina trobem un fet, una tasca, amb l'eloqüent senzillesa dels detalls i de les xifres i amb la reveladora comprovació de les fotografies fidels i dels resultats aconseguits.

L'abundor i la ufana dels resultats obtinguts per la Mancomunitat de Catalunya, malgrat no tenir ni una tradició de govern, ni unes facultats adequades, ni uns mitjans econòmics en relació amb les seves necessitats i amb l'esforç contributiu de la nostra terra, demostren el que podrien fer els governs de Madrid amb una mica de preparació per a resoldre els problemes de la vida moderna i amb una mica del seny i del patriotisme que mena envers realitzacions d'eficàcia l'actuació amorosívola del nostre Govern incipient.

Aquest contrast és realment encoratjador per a Catalunya. Felicitem-nos-en. Però els fets i les realitats nostres, davant les fantasies i les paraules dels governs de Madrid, ultra altres moltes coses, demostren que cap partit centralista no té dret d'invocar el patriotisme per a combatre les justes reivindicacions nacionals de Catalunya. El patriotisme no es demostra amb paraules ni amb fantasies, sinó amb fets concrets i amb realitats.

Ficció i falsedat

En Josep Carner, amic:

Gentilment heu satisfet l'Aragó amb la vostra lletra datada a Gènova, dia 16 proppassat, que respon a les meves vindícies. Hauria bastat, per això, la sola mímica d'alçar vós, davant el meu Poble, el vostre braç dret, suprem laconisme ben bé escaient a la Gent així honorada. Heu volgut, però, explicar-nos, a més a més, una lligo subtilíssima i primorosa de distinció entre aquestes dues categories ètiques: Ficció, Falsedat.

Heu encertat per tot. L'Aragó, instintivament, amb un simplicitisme més honrat que perspicu, com de qui és més jurista que artista, rebutja tota ficció; no ens ha calgut pas als aragonesos el *Practor peregrinus* per a humanitzar el nostre Dret; aquest Dret nostre que, per estrany imperi, se'ns va fonent a poc a poc.

No podem condemnar el susdit simplicitisme que neix de la mostra virtut nacional de veracitat, la qual, feta expressió de la pròpia consciència, és sinceritat; hem de reconèixer, però, com aqueix simplicitisme enclou renunciació a una més gran riquesa instrumental de l'enteniment; és així com som els aragonesos.

M'agrada l'haver-vos ofert avinentesa perquè ens expliqués siu bellament la distinció lògica susdita; m'esperona el desig de llegir quina sia la vostra opinió de l'Antologia aragonesa; i, pertocant a Paremiologia i Rondallística del meu país, tindreu a la vostra disposició tots els fons de l'Estudi de Filologia d'Aragó, homòleg humil de l'Institut que, a Catalunya, regeix mestre Pompeu Fabra. Demaneu-ne, doncs, a pler, mentre n'hi haurà.

Déu vos guardi.

JOAN MONEVA I PUYOL.

Saragossa 21 de desembre de 1922.

Els Nacionalistes de la Barceloneta

El Casal Nacionalista de la Barceloneta, després de no poques gestions, han aconseguit obtenir, per estatge social, un espai local instal·lat al carrer de l'Alegria, 25.

Per a celebrar la festa inaugural, els nacionalistes de la Barceloneta preparen un acte d'afirmació nacionalista, que tindrà lloc el diumenge, dia 7 del vinent gener.

La diada la constituïran una tanda d'actes, tots ells prou importants. El dia abans, amb motiu de la diada dels Reis, se celebrarà una funció teatral en obsequi als nens i nenes de la barriada.

Al matí i al vespre es ballaran sardanes i ballets populars a la plaça de la Barceloneta i a l'estatge social. A la una de la tarda, dinar íntim a la sala d'actes del Casal.

A dos quarts de quatre de la tarda, xampany d'honor, en obsequi als representants regionalistes en les Corporacions populars, i als delegats de les entitats adherides a l'acte.

A les cinc de la tarda, míting de propaganda i afirmació nacionalista, en el qual pendran part valuosos elements i il·lustres personalitats de la Lliga Regionalista.

Amb motiu de la festa, han estat repartits bons de pa als pobres de la barriada, i el periòdic «La Riba» publicarà un número extraordinari.

L'acte promet ésser un dels més importants dels darrers temps.

Polítiques

EN RAMON D'ABADAL

Seguint tradicional costum, aquest matí, la Junta Directiva de la Lliga Regionalista, en corporació, amb nombrosos membres i els vice-presidents senyors Ventosa i Puig i Alfonsa, ha anat a casa d'En Raimon d'Abadal, il·lustre president de l'entitat, a felicitar-lo i augurar-li el Bon Any, amb motiu de la diada.

Gentilment feren els honors de la casa la distingida senyora Abadal i llur exquisida filla.

EN BASTOS

Ahí, amb l'express, sortí cap a Madrid el diputat a Corts En Francesc Bastos.

LA JOVENTUT NACIONALISTA PAU CLARIS

El Consell directiu de la Joventut Nacionalista Pau Claris ha quedat constituït, durant l'any 1923, en la següent forma:

President, En Joan Roca; vice-president, En Bonaventura Ferrer; secretari, En Ramon Sagarra; vice-secretari, En Enric Bagaluer; tesorero, En Jaume Mestres; comptador, En Miquel Bragouart; vocals, En Francesc Pagarolas, Jaume Pintó i Manuel Gallego.

Questions socials

LA FEDERACIO DE DEPENDENTS DE CATALUNYA

Convocats pel Comitè Executiu, s'ha reunit suau en Assemblea extraordinària en la sala del Consell Directiu del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria d'aquesta ciutat, el Consell Federal de la Federació de Dependents de Catalunya.

Va presidir l'acte el company Josep Ricart i Sala, com a President que és del Comitè Executiu, acompanyat dels demés individus del mateix.

Abans de començar la sessió, es procedí a la presentació de credencials pels delegats de les entitats federades assistents a la reunió, estant en ella representats els Centres Autonomistes de Dependents del Comerç i de la Indústria de Barcelona, Reus, Tarragona, Valls i Manresa, el Sindicat de Dependents de Sabadell, l'Unió Ultramarina, de Barcelona, el Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria de Lleida, havent excusat la seva falta la Lliga de Corredors i Representants del Comerç, de Barcelona.

Es llegí i s'aprova l'acta de l'anterior reunió i després d'una breu i raonada exposició del company Ricart saludant als assembleistes es passa a la discussió i aprovació dels diferents punts de l'ordre del dia, com segueix:

Lectura i aprovació d'un manifest adreçat al proletariat mercantil definint l'actitud de la Federació envers els problemes socials.

Any nou, vida nova

ES evident que un home organitzat, que sap distribuir-se prèviament i amb intel·ligència les hores del dia i que després s'atén a aquesta distribució amb puntualitat — que és una altra de les qualitats precises en la vida moderna — dona un rendiment doble o triple al de l'home desorganitzat; i no solament el seu treball és superior en quantitat, sinó en qualitat: la seva cultura i el seu talent natural col·laboren en la realització de cada tasca, sense l'excitació depriment que esdevé del desordre. L'home organitzat atén degudament i en proporció les hores de dormir, les de menjar, les de distreure's, i així pot portar una vida normal, complexa, amb el mínim desgast i la menor fatiga.

Aplicat aquest principi a una comunitat, a una agrupació, és enorme la quantitat de vigor que aquesta ordenació representa i és formidable la força que pot desplegar en l'ordre social, cultural, polític o religiós. Aplicat aquest principi a Barcelona veurem que el major rendiment fruit d'aquesta major vitalitat pot arribar a compensar-la de totes les feixugues càrregues que pesen sobre ella com a ciutat espanyola que, després d'atendre els tributs de l'Estat, ho ha de fer tot pel seu propi esforç, sense aquelles compensacions que, en forma de serveis, té dret a rebre de l'Estat tot poble que hi tributa, en proporció, almenys, a aquesta tributació.

Barcelona ha d'organitzar, doncs, la seva vida ciutadana i per això precisa, en primer terme, que els espectacles se celebrin en hores que pugui assistir-hi el ciutadà que treballa i que no ha de veure amb bons ulls que l'horari de la vida ciutadana, a Barcelona, estigui a mercès dels qui no treballen o treballen malament, sense aquell amor a la prosperitat i a l'esdevenidor de la ciutat, que no permet que es regategin al treball les hores necessàries.

Però, Barcelona no s'ha de limitar a què els espectacles públics se celebrin dins les hores que la perfecta organització de la vida civil els assenyali, sinó que a de desitjar així mateix que totes les reunions populars i societàries siguin també convocades en hores que servin relació amb l'horari del treball i del repòs que ha de tenir establert tot poble que estimi la seva vida. Cap família ha de permetre tampoc que les festes particulars traspassin l'hora fixada per acabar els espectacles de nit. Unicament organitzant així cada ciutadà la seva vida d'acord amb les normes del treball i del repòs, dictades pel Govern les unes i per la Ciència les altres, és possible portar a terme la restauració física del nostre poble; car no tot cal esperar-ho dels esports: també el repòs i l'alimentació juguen un paper principal en aquesta patriòtica empresa.

Per a realitzar una reforma d'aquesta naturalesa, cal l'esforç de tots. L'adagi català d'*Any nou, vida nova*, cal aplicar-lo en guany a la vida ciutadana. Cadascú de nosaltres ha de fer l'esforç de portar aquest tribut a l'amor per la ciutat. Si volem que hi hagi ciutadans forts per a tota mena de lluites, ja siguin per la vida, pel progrés o per la llibertat dels pobles, és precis que els barcelonins deixin d'ésser vells abans d'hora, deixin d'ésser febles en la joventut, deixin de dormir en oficines i fàbriques, deixin de viure com un poble desorganitzat que perd el temps i es degrada. Si volem aprofitar el temps per la nostra riquesa, la nostra plenitud i la nostra llibertat, és precis que no el perdem; que, perdent el temps, perdem la força i els pobles per a ésser lliures, econòmicament i políticament, necessiten la força de la raça, aquesta força que en l'ordre de l'esperit és la cultura i en l'ordre de l'eficàcia radica en l'art de saber organitzar-se.

Per Barcelona, per Catalunya, diem-ho i fem-ho: Any nou, vida nova.

XAVIER TUSELL

Es llegí el document de referència pel company Vilarasau, secretari del Comitè Executiu i després d'aprovar s'acorda donar-lo a la publicitat, fent-ne imprimir deu mil a l'objecte de repartir-lo profusament per tot Catalunya.

Comissió de Cens. — S'acorda el nomenament d'una Comissió Permanent de Cens integrada per un company de cada una de les entitats federades i presidida pel company Sales, vice-president segon del Comitè Executiu, la qual cuidarà que cada entitat confeccioni un cens gremial total i exacte de la dependència mercantil de Catalunya.

Aquesta mateixa Comissió cuidarà demés de que cada entitat federada estableixi una Borsa de Treball, éssent obligatori de llurs representants donar compte a cada una d'elles d'aquelles ofertes de treball que rebin, les condicions o exigències de les quals no puguin complimentar-se per llurs associats.

Creació d'un butlletí portaveu de la Federació. Nomenament del Comitè de Propaganda. — De conformitat a un dels acords de l'Assemblea de Manresa, el Consell Federal acorda la creació d'un butlletí portaveu de la Federació, aprovant-se

el nomenament del Cos de Redacció, format pels companys Flor i Rafols, del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, de Barcelona; Farràs, de la Unió Ultramarina, de Barcelona, i Lluís Sunyer, de la Lliga de Corredors i Representants del Comerç, de Barcelona. Demés cada entitat federada nomenarà un redactor amb facultat de retirar-li el nomenament sempre que el Consell Directiu del Centre respectiu ho cregui convenient. Aquest butlletí apareixerà dintre del mes de gener pròxim, amb el nom de «Lluita» i estarà obert a totes les col·laboracions dels dependents federats.

El Comitè Executiu proposa el nomenament dels senyors Casals i Fernández, del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria de Barcelona, Olivella pel Sindicat de Dependents de Sabadell, i Domínguez de la Unió Ultramarina, de Barcelona, per a que formin el Comitè Permanent de Propaganda, éssent aprovat per unanimitat.

Després d'un breu parlament de comiat en el qual intervenen la majoria dels assembleistes, el company President dona per acabat l'acte i s'aixeca la sessió.

Butlletí internacional

1 de gener de 1923

Comença l'any amb l'atenció internacional fixa a París i a Lausana. A París seran iniciades demà unes converses interaliades d'extrema transcendència. A Lausana, la intransigència dels turcs produeix cada dia incidents molt perillosos. Procurem, doncs, donar al lector amant una idea sucinta i concreta de la situació internacional a Orient i a Occident.

LES CONVERSES DE PARÍS El Govern del Dr. Cuno ha volgut presentar als aliats unes noves proposicions alemanyes abans de començar les converses de París. El mateix dia que comencin aquestes converses, arribarà a París el senyor Bergmann, amb les proposicions del Govern alemany, que han sigut comunicades ja oficialment als Estats Units. No coneixem encara el detall d'aquestes proposicions. Sembla, però, que consisteixen fonamentalment en oferir, com a garantia dels pagaments que hagi de fer definitivament Alemanya, una hipoteca del 20 per 100 sobre la totalitat dels recursos del país.

La posició diplomàtica d'Anglaterra, definida al Consell de Ministres celebrat divendres pel Govern de Bonar Law, no pot ésser més precisa ni més clara.

Com ha repetit el «Times», de Londres, les divergències de criteri entre Anglaterra i França rau en tal volta més en el procediment que no pas en els principis. Anglaterra cospa en tota la seva magnitud el descoratjament de França davant el manament d'Alemanya a les seves obligacions contractuals. Però tot i esguardant aquesta actitud de França amb la màxima simpatia, Anglaterra, fidel a la seva tradició i a la seva substància racial, creu que les raons sentimentals no han d'intervenir en un afer purament econòmic. Els aliats, sigui qualsevulla la justícia dels clams i de la indignació de França, es troben davant d'un fet que reconeix tothom: *Alemanya no pot pagar ARA*. Anglaterra creu, doncs, que l'objectiu immediat de totes les Potències aliades cal que sigui la restauració financiera i mercantil d'Alemanya per tal que esdevingui capacitada per a pagar, en concepte de reparacions, la major quantitat possible.

Es per això que Anglaterra no secundarà mai una política, les conseqüències de la qual siguin impedir que Alemanya pugui pagar en l'esdevenidor. I Anglaterra resta convençuda que la imposició de sancions en la forma que desitja França donaria ARA aquest resultat contraproduent. Creu Anglaterra que la primera cosa que cal fer és atorgar a Alemanya una moratòria i, tot seguit, endegar les finances germàniques. Si els aliats arriben a un acord absolut quant a aquests aspectes actuals de la qüestió, creu Anglaterra que hi hauria total unanimitat de criteri en aconseguir automàticament l'efectivitat de les iniciatives a pendre en el cas que Alemanya no complís les seves obligacions.

Com remarca el «Times», és clar que, si Alemanya no paga el 15 de gener els 500 milions de marcs or (que evidentment no pot pagar), li haurà d'ésser atorgada una moratòria. Anglaterra creu, contra la tesi francesa de *prou moratòries sense garanties*, que imposar-li ARA les sancions que vol el Govern de París, equivaldria a destruir la possibilitat que Alemanya pagui més endavant quantitats majors, acabant d'anorrear el seu crèdit i provocant una nova crisi financiera molt més greu que les anteriors. És a dir, la veritable oposició d'Anglaterra a les sancions, ARA, no respon al desig de perdonar Alemanya sinó al propòsit d'evitar una iniciativa que creu contraproduent, car crearia una situació molt pitjor que l'actual.

Es evident, per tant, que si les noves proposicions alemanyes han estat fetes amb un seriós desig de cercar una solució a la crisi actual, contenen una base inicial de discussió, seran acollides per Anglaterra amb simpatia. La mateixa actitud adoptaran segurament els Estats Units. El discurs del secretari d'Estat Mr. Hughes a l'«American Historical Association», de New Haven, n'és un senyal. Itàlia ja ha dit que no participaria en cap ocupació militar dels territoris alemanys. I Mussolini, complint el que havia dit, ha delegat la seva representació en el marquès della Torretta.

Aquesta és la posició diplomàtica que adopten respectivament els països interessats, al moment d'iniciar-se a París les converses interaliades més transcendents que hi ha hagut de la signatura del Tractat de Versalles ençà.

L'obstinació inexplicable dels turcs en l'afar de les Capitulacions ha constituït un seriós entrebanc per a la bona marxa de les negociacions de Lausana. Els aliats han acceptat en principi l'abolició de llurs privilegis a favor de la sobirania turca. Però quan han tractat de conciliar els drets ja reconeguts de la sobirania turca amb els interessos legítims dels residents estrangers, han ensopegat amb una intransigència sospitosa per part dels delegats kemalistes, aliats ensem per Angora i per Moscou.

Fins ara, els estrangers residents a Turquia restaven fora de la jurisdicció del fisc i dels tribunals turcs. Amb l'abolició del règim de les Capitulacions, acceptada pels aliats, els estrangers quedaven sotmesos a les lleis i als impostos turcs. L'únic que demanen els aliats és que els estrangers — individus i corporacions — no siguin subjectes a tributs més quantiosos que els ciutadans turcs, i que els tribunals que els hagin de jutjar tinguin magistrats estrangers elegits i nomenats pel Govern turc entre una llista presentada pel Tribunal de Justícia Internacional de La Haia. Els magistrats estrangers hauran d'aplicar la llei turca. Aquest és, ara com ara, el límit màxim de les concessions dels aliats. Hi coincideixen, absolutament, el delegat anglès Lord Curzon, l'observador nord-americà Mr. Child, el representant japonès baró de Hayashi i el comissionat francès M. Barrère. Aquest darrer, però, sembla algunes vegades desautoritzat, sinó pel Govern, per la premsa oficial de París. La seva situació és, doncs, anàloga a la ja històrica de M. Barthou a Gènova.

Els turcs no han volgut ni tan sols discutir aquestes proposicions. Les han rebutjades totalment. I és que, com han fet sempre a Lausana, després d'arribar a un acord en les qüestions de principi, susciten dubtes i objeccions quant al procediment, és a dir, quant a l'aplicació del principi. Ismet Patxà ha dit que les proposicions dels aliats atemptaven contra la sobirania turca. Ha afegit que constituïen un règim pitjor que el de les Capitulacions, la qual cosa és notoriament inexacta.

La qüestió de l'abolició i transformació del règim de les Capitulacions s'ha complicat amb l'afar de Mosul. I mentre el general Pangalos marxa d'Atenes a Salònica i mobilitza l'exèrcit grec a Tràcia i l'esquadra anglesa de Malta entra als Dardanels i maniobra davant de Constantinoble, una divisió de l'exèrcit turc del Caucas, forta de 6.000 homes, i comandada per Djavad Patxà baixa de Van envers Mosul. La situació d'Orient torna, doncs, a oferir els perills més greus.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

La Bandera Catalana a Horta

La reinstauració de la bandera de Catalunya als edificis municipals va completant-se. La primera finca d'Alcaldia de Barcelona que va hissar-la fou la de Sant Andreu, tan bon punt fou nomenat tinent d'alcalde d'aquella barriada el senyor Cararach. Després han anat hissant les altres finques, i avui l'ha hissada solemnement la subintendència de Sant Andreu, essent tinent d'alcalde En Xavier Tusell.

La iniciativa pertany al Centre Català d'Horta i Santa Eulàlia, i fou rebuda amb satisfacció per tothom. El tinent d'alcalde convocà una reunió d'entitats, que són nombroses en aquelles barriades, i totes s'hi adheriren, fora dues. Es va nomenar una Comissió amb representants de totes les entitats, s'obrí una subscripció popular que ha donat un resultat esplèndid i es redactà el programa de la festa.

Aquest, junt amb una patriòtica capçalera glorificant la nostra bandera, s'ha repartit imprès, ornamentat amb la senyera de la pàtria.

La festa de la bandera s'ha celebrat avui, prenent-hi part tota la població d'Horta, la qual tenia els balcons i finestres empallats amb draperia de les quatre barres i altres violats colors.

A L'ESGLÉSIA

A dos quarts de deu, el temple estava pleníssim de concurrència. Al costat, al peu de l'altar de llur patrona la Verge Bruna, hi havia les xamoses i gentils pomellistes, cofades amb la graciosa caputxeta blanca que representava els Pomells «Vall-florida», «Coses alegres», «Resó de la Vall», «Poncelles de la pàtria», «Novells plançons» i «Els Espigadors», d'Horta; «Roser de l'any» i «Minerva», de Santa Eulàlia; «Stella matutina» i «Canonge Rodó», de Sant Martí; «Esperança» i altres de Barcelona.

Al presbiteri hi havia el tinent d'alcalde senyor Tusell, els regidors senyors Cararach, Escola i Iglesias (Valentí), el diputat de la Mancomunitat En Noguera i Comet, la Comissió i personalitats de la barriada; En Joaquim Lletjos, En Joaquim Puig Grau, En Joan Oliver, En Pere Manen, En Joaquim Ros, En Miquel Ribas, En Josep M. Vidal, En Pomar, En Martí, En Miquel Folguera, En Rafel Monilla.

En lloc preferent hi havia la representació de les entitats: Escola Choral Martinenca, Associacions de Propietaris, d'Horta; de Santa Eulàlia, del Guinardó, d'en Verdura, etc.; Centre Moral Eulàrienc, Casal Nacionalista del Guinardó.

Ha estat celebrant de l'Ofici el rector mossèn Tusaus, ajudat pels vicaris. La capella de Sant Just de Barcelona, dirigida per mossèn Baldelló, amb la cooperació d'alguns fidels i pomellistes, han cantat la bellíssima i popular «Missa de la Mare de Déu de Núria», de mossèn Lluís Romeu, de Vich.

El doctor En Carles Cardó, canonge de la Seu de Barcelona, ha fet un eloqüent i patriòtic sermó: deia que el sentiment de la pàtria hi està al seu lloc, al costat de la fe. Són els dos sentiments damunt els quals es fonamenten les societats sòlides i duradores. Ha pronunciat xardoreses paragrafades enaltint els ideals de Déu i Pàtria. Digué que la bandera catalana, la de les quatre barres de grana sobre camp d'or, està bé que entrí al temple, perquè fou un Papa qui la donà a un dels reis de Catalunya, En Pere el Catòlic, quan el va nomenar «Ganfaroner de l'Església». Avui novament alçarem dins del temple aqueixa bandera, símbol de la pàtria dels catalans, implorant les benediccions del Cel i la seva llibertat.

Acabat que fou l'Ofici, les dames i joves pomellistes agafaren tots aquell drap sagrat, símbol de la

nostra mare pàtria, i la portaren al peu dels presbiteri. El senyor rector, amb el cerimonial litúrgic apropiat, ha beneït la bandera de Catalunya.

SORTIDA DEL TEMPLE

Al davant de l'església hi havia gran gornació que esclatà en una ovació quan els pomellistes tragueren al carrer la bandera. Aquesta fou posada en un landó on anaven les xamoses, nenes Gineveva Ribas i Carmeta Valls cofades amb caputxeta, i els elixits nens Joaquim Ros i M. Purcel, amb barretina vermella.

La bandera penjava pel darrer del landó i l'alçaven nens i nenes pomellistes que seguïen en nombre considerable, presidits pels senyors En Magi Valls, En Joaquim Ros, En Jaume Companyó i l'Il·lustrat Solé.

Seguien després el senyor tinent d'alcalde i totes les altres personalitats esmentades, i la banda de música «La Lira Hortense». Organitzà el seguit l'oficial de la guàrdia urbana En Magi Porrell.

Com que la banda de música tenia un repertori poc apropiat a l'acte, el senyor Tusell disposà que durant el curs anés tocant «Els Segadors» que triuaven una xardoresa ovació. Mentre la banda tocava tots els pomellistes llançaven part del pít, els cantava a chor, i arreu eren acollits amb aplaudiments, i la simpatia de la gent que hi havia pels balcons i per les portes, balcons i finestres.

A LA SUBINTENDENCIA

Ja la plaça era plena de gornació. Tots els balcons empallats especialment amb draperia catalana. En diverses cases s'hi alçaven banderes.

Entre picaments de mans la bandera fou pujada a la balconada per tots els pomellistes. Banda cobla i poble entonaren «Els Segadors». Un aplaudiment unànime ressonà quan la bandera nova fou hissada al cim del pal. El president de la Comissió pronuncià patriòtiques paraules que foren molt aplaudides.

El tinent d'alcalde Sr. Tusell felicità la població d'Horta d'una manera tan entusiàstica i esplendorosa festejava l'hissament de la bandera nostra, la bandera de la nostra pàtria en aquell casal on s'aplegava la representació del que fou abans poble d'Horta i avui és barri de la gran ciutat cap-casal de Catalunya. Saludem la nostra bandera, posada en aquest lloc d'honor. Saludem-la i venerem-la perquè ella simbolitza la pàtria dels catalans.

Els regidors de Barcelona han reintegrat al Consistori la nostra estimada llengua i han hissat la bandera de les quatre barres en la magnífica façana gòtica que fou portalada principal del casal del Consell de Cent; idioma i bandera, dues de les més genuïnes representacions d'un poble; llengua que hem d'imposar en tots els actes de la vida nostra i bandera mitat de tots els nostres, i bandera que hem de defensar coratjosament.

Ens ho va dir el gran poeta Maragall en el seu «Cant de la Senyera»: «deu-nos llum als ulls i força al braç»; és intel·ligència per a governar el nostre poble i força per a defensar-nos quan sigui hora.

Una grandiosa ovació esclatà arreu de la plaça.

L'orfeó «Violeta Hortense», dirigit pel mestre En Josep Marimón, ha cantat «Els tres tambors», «La sardana de les monges» i «La sardana de la pàtria», que també foren molt aplaudides.

I després la cobla «Cathalonia» tocà «Els Segadors» que també foren cantats i aplaudits per tothom, i tocà una tanda de sardanes que foren ballades pel jovent entusiasta.

La barriada d'Horta ha estat la darrera a tributar homenatge solemne i públic a la senyera de la pàtria, però pot enorgullir-se d'haver-ho fet d'una manera grandiosa, entusiasta i esplèndida, com cap altra.

Dietari històric

1er gener de 183

NEIX A ARENYS DE MAR EL P. FITA DEL FITA I DOLOMER

Als catorze anys d'edat entrà a noviciat de la Companyia de Jesús, que seguí a França i Bèlgica, començant després les seves classes als Col·legis de Loyola, Carrión de los Condes i León. Demostrà les seves aptituds docents i el tresor de ciència ensenyant retòrica, exègest i llengües orientals. Les seves aficions arqueològiques li valgueren el nomenament de vice-president de la Comissió Provincial de Monuments de la capital lleonesa.

Una estada a una Casa d'Estudis francesa li serví per a ensenyar teologia dogmàtica i fer notables estudis sobre l'Orde dels Templers. Retornat a la Península, es va dedicar de ferm a treballs d'epigrafia, arqueologia i història de Catalunya, que foren destacats cam a savi, malgrat la seva humilitat, i defugir tota ostentació.

Es immensurable la tasca realitzada pel P. Fita. Investiga les restes de construccions de passades èpoques, escriu diverses monografies, tracta de paleografia i epigrafia, esbrina fets històrics i la seva actuació no té límits. Ome de ciència, es dedica, en el repòs i la calma al coneixement d'aquesta i se li obren les portes de la Real Acadèmia de la Història (1879), fent l'estudi del cardenal-bisbe de Girona Joan de Margut, institució aquella que en 1911 l'aclama per president.

Ingressa a l'Acadèmia de la Llengua Espanyola i fitra les etimologies alemanyes, hebraïques, sanscrites, celtes i bascongadas, que han de servir per al diccionari castellà.

El modest jesuïta, fill de la nostra costa llevantina, rep la consagració del seu talent. Membre de l'Acadèmia de Belles Arts i Bones Lletres de Barcelona, ostenta igual títol dels Instituts Arqueològics de Colòmbia i Berlín, considerant-lo N'Emili Hubner com a un dels més savis antiquaris de la Península Ibèrica.

Escriptor fàcil, orador eloqüent i modest sempre, el P. Fita feu la seva obra, bon religiós i abnegat investidor, morint a l'edat de 82 anys en 1918.

ESPIGOLAIRE

El transport de carn escorxada

En 1917, essent president de la Comissió d'Escorxadors el tinent d'alcalde senyor Cararach, va proposar la celebració d'un concurs per adjudicar el servei de transport de la carn escorxada, de l'Escorxador als mercats i altres expendidurries.

L'adjudicació fou feta a favor de l'Associació de Proveïdors i Tractants en tota mena de Bestiar. Les dificultats que s'han trobat amb motiu de la guerra i la incautació de l'Escorxador pels delegats del Govern civil han retardat la implantació del servei.

Diuenge, al matí, a la Granvia Diagonal, al davant del Convent dels PP. Caputxins de Nostra Dona de Pompeia, hi havia exposats els 18 autocamions que s'han construït per a realitzar el dit servei.

Deu dels autocamions són construïts per la Hispano-Suïssa (7 d'una i mitja tones i tres de tres tones, aquests amb portes darrera i al costat, per a major facilitat en la càrrega i descàrrega).

Els altres vuit autocamions són fets per la casa americana Ford i tenen tots una força de 18 HP.

La carrosseria és tancada, emvernissada a l'exterior i folrada de zinc a l'interior, amb obertures per a la ventilació.

Anaren a inspeccionar-los l'alcalde senyor marquès d'Alfella, el primer tinent don Enric Maynés, els regidors senyors Cararach, Palau, Escola, Matons, Nonell, etc., alts funcionaris municipals.

Els 18 autocamions va desfilar pel passeig de Gràcia, Ronda de la Universitat, Granvia, carrer de Calàbria, on hi ha el garatge.

Al garatge hi ha un dipòsit de 5.000 litres de benzina per a alimentar els motors. Hi ha també una caldera per a calentar l'aigua amb la qual netegen interiorment els autocamions.

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

El futbol

En el partit jugat aquesta tarda, entre el Barcelona i l'Amateur de Viena, ha guanyat el primer per 4 gols a 0.

A la primera part, el joc ha estat dur.

El «referee» alemany s'ha negat a sortir a la segona part, molestat per algunes protestes del públic.

Ha arribat la segona part, la millor del partit, el nou entrenador del abcelona.

En el partit jugat entre els equips Espanyol i Sparta de Praga, aquest ha guanyat per 4 gols a 0.

El públic ha protestat de l'àrbitre, i a la sortida un grup ha intentat atropellar-lo.

El partit jugat entre la Unió Esportiva de Sans i el Wacker ha guanyat el primer per 4 gols contra 2 el segon.

Incendi

Aquesta tarda s'ha declarat un incendi als magatzems de sastreria «El Faro», del carrer de l'Hospital, degut a que en tancar al migdia s'havien deixat encesa una planxa elèctrica. E'han cremat una taula de planxar i uns draps.

Els bombers del Parc aconseguiren sufocar l'incendi als pocs moments.

PENINSULA

BOMBES A LISBOA

Madrid, 1, 3 tarda. El subsecretari de la Presidència, en rebre aquesta tarda els periodistes, ha facilitat el següent telegrama cursat pel nostre ministre a Lisboa:

«Aquesta nit han esclatat, en diversos llocs de la població, set bombes, col·locades algunes prop la residència del governador civil i al Consolat d'Itàlia, als quals edificis n'esclatà la setmana passada una altra, encara que no causà danys.

No hi ha hagut víctimes i encara que la població presenta aspecte normal, diu la premsa que les legacions, esglésies i altres edificis han estat vigilats durant la matinada.»

L'ALT COMISSARI, MALALT

Per referències facilitades avui a la Presidència i a Governació, es sap que avui el doctor Ergueta ha visitat el cap del Govern per a donar-li compte que l'Alt Comissari al Marroc, senyor Villanueva, havia tingut necessitat de fer lliu el dia d'ahir per haver-se-li declarat una bronquitis, havent passat la nit amb 39 graus de febre.

Té també un flemó a l'avantbraç. Encara que no s'ha presentat gravetat, la malaltia l'impossibilita de marxar al Marroc el pròxim dimecres, tal com estava pensat i decidit.

EL SANT DEL PRESIDENT

El cap del Govern ha rebut avui nombroses felicitacions amb motiu del seu Sant.

El president del Consell, segons antic costum, tenia el propòsit de passar el dia d'avui al camp, però no ho ha fet per tenir molt malalta una neta, filla de la senyora de Viçuña.

DE LA PRESIDENCIA

El subsecretari de la Presidència ha manifestat avui que demà, després de despatxar amb el Rei, es quedarà el president al Palau per assistir a la presentació de credencials del nou ambaixador d'Itàlia.

A la tarda se celebrarà Consell de ministres a la Presidència.

DE GOVERNACIO

En rebre avui el ministre de la Governació els periodistes ha dit que ahir havia reunit el director general de Seguretat, el de Sanitat i el governador civil, per tractar dels problemes d'higiene a Madrid.

—I d'higiene moral?—ha insinuat un reporter, al·ludint ja campanya contra el joc.

—A propòsit d'això—ha respost el duc d'Almodóvar—els diré que ahir passada foren tancats alguns centres i casinos on es jugava.

Entre els locals clausurats hi figuren l'Iden Rosales i el Turó Parc.

NOTES DEL PALAU

A les sis de la tarda d'ahir es cantà

a la capella del Palau un solemne Tedeum amb motiu d'ésser el dia últim de l'any.

Oficià el bisbe de Sion, qui pronuncià una sentida plàtica desitjant que calguin danys d'Espanya durant l'any 1923 tota classe de ventures.

Assistiren a la cerimònia religiosa tota la família reial, des de les tribunes baixes.

Al temple hi havia els caps del Palau i molts grans d'Espanya, majordoms i gentils homes.

—Acompanyat del duc de Maceda, el marquès de Viana i el comte de Gavia, ha sortit aquest matí, en automòbil, el Rei, cap al Pardo, d'on es proposa tornar a últimes hores de la tarda.

—El pròxim dia 3 se celebrarà al Palau l'acostumat banquet de gala al cos diplomàtic estranger.

Acabat el banquet hi haurà la recepció d'agregats i secretaris, i finalment un concert.

—El dia 6 se celebrarà capella pública al Palau, amb motiu de la festivitat dels Reis.

—Encara que es digné que durant aquesta setmana seria imposada a la Reina Victòria la condecoració de la Rosa d'Or, que li ha estat concedida per SS. el Papa, sembla que s'ha ajornat la imposició fins després de la Quaresma, data en què vindrà a Madrid un ambaixador especial de Roma, portador de la dita condecoració.

—Del dia 6 al 8 es esperada a Madrid la comtessa de Salm Salm amb els seus fills.

—La infanta Isabel, acompanyada de la senyoreta Beltran de Lis, ha estat aquest matí al Palau per a fer ofrena als infants d'alguns objectes, amb motiu d'any nou.

DELEGAT REGI

Ha estat admesa la dimissió del càrrec de delegat regi de primera ensenyança de Valladolid, a don Lluís Alfolguirre, nomenant-se per a substituir-lo a don Casari Marcelino Aguirre.

MORTS A L'ESTRANGER

Madrid, 1, 4 i 5 tarda. El cònsol d'Espanya a Sant Salvador participa al ministeri d'Estat la mort dels subdits espanyols: Miguel Lafont Trilla, natural de Mataró, i Ramon Rovira Mir, natural de Sitges.

L'EXPROPIACIO FORÇOSA

El Consell d'Estat té acabada una motió que es proposa presentar al Govern, demanant que es procedeixi a una ràpida i total transformació de la Llei d'Expropiació forçosa.

EL JURAT

Un dels projectes que es proposa envestir el ministre de Gràcia i Justícia, és el de la reforma de la Llei del Jurat, encara que sense modificar-ne l'essència.

Es proposa el comte de Romanones voltar la funció del Jurat de la independència i equanimitat necessàries per a evitar els repetits abusos de les sentències d'inculpabilitat que han servit per a desestimar el funcionament del tribunal popular.

ESpanya i PORTUGAL

El ministre del Treball, senyor Chaparrieta, ha manifestat que està preparant una sèrie de disposicions encaminades a estreynar els llaços comercials entre Espanya i Portugal.

CANDIDATURA

Els atenistes madrilenys, en unió d'alguns altres elements, segueixen realitzant treballs per a presentar una candidatura per Madrid, que tindrà per bandera la depuració de responsabilitats.

CONCURS

La «Gaceta» publica una Reial ordre de Guerra disposant que s'ajusti a les bases que es publiquen el concurs internacional de proposicions per a l'adquisició d'una finca a Madrid, destinada al primer Dipòsit de Remunta.

ELS RECARREGS DUANERS

La «Gaceta» publica les següents RR OO. de Finances:

«S. M. el Rei (q. D. g.) s'ha servit disposar que les cotitzacions que han de servir de base durant el mes de gener vinent per a liquidar el tant per cent de recàrrec al qual han d'estar subjectes les mercaderies produïdes i procedents de les nacions a les quals s'apliqui la primera columna de l'arancel, o d'aquelles les divises

de les quals tingui una depreciació en llur part monetària amb la pesseta igual o superior al 70 per cent, seran les següents:

Alemanya, 0'088; Portugal, 5'446; Austria, 0'009; Txecoslovàquia, 19'300; i Brasil, 28'092.

Diu així la R. O.:

«En compliment de ço que disposa el R. D. de 10 i Reial Ordre d'11 d'agost de 1920.

Vistes les cotitzacions de la unça Troy d'or fin al mercat de Londres i el promig a la Borsa de Madrid de la lliura esterlina en gira a la vista sobre aquella plaça durant els dies 24 de novembre a 23 de desembre del corrent any, ambdós inclius.

S. M. el Rei (q. D. g.), conformant-se amb ço que ha proposat aqueixa Direcció general, s'ha servit disposar que el recàrrec que ha de cobrar-se per les Duanes de les liquidacions dels drets corresponents a les mercaderies importades i exportades per les mateixes duanes pel gener de 1923, el pagament de les quals ha de fer-se en moneda de plaça espanyola o bitllets del Banc d'Espanya, en lloc de fer-ho en moneda d'or, serà del 23'79 per cent.

PARTIDES D'ESCAOS

Ha arribat a Madrid el famós jugador d'escacs Aleguin, el qual demà jugarà trenta partides alhora al Liceu d'Amèrica.

CAP D'ANY

Madrid, 1, 5 i 5 tarda. A pesar de la baixa temperatura i la pluja persistent, el poble madrileny ha festejat l'entrada de l'any nou.

Abans de les onze de la nit, les vies centrals que aflueixen a la Porta del Sol, es trobaven concorregudíssimes de comparses procedents de les barriades de fora, cantant complets al·lusius.

Una gran gentada contemplava el curiós pas d'originals orquestres.

Abans de les dotze de la nit, la circulació a la Porta del Sol es feia materialment impossible, a causa de la immensa gentada que l'ocupava. S'interrumpí la circulació de cotxes i tramvies. Nombrosos venedors feien gran negoci venent borses contenint els dotze grans de raim.

En sonar les primeres campanades de les dotze, es feu un profund silenci, dedicant-se, tots els que ocupaven la Porta del Sol, a menjar els clàssics grans de raim.

La bola del rellotge del ministeri de la Governació s'il·luminà, baixant majestuosament.

Després sonaren les dotze campanades i es produí gran uridoria i mes gatzara que abans, prolongant-se fins ben entrada la matinada.

Als teatre i cafès es festejà així mateix l'entrada a l'any.

D'ESPORT

Al cam del Racing es va jugar un partit de futbol entre l'equip propietari del camp i el Sporting de Vigo, venent el primer per 4 gols a 0.

El Verón Furti, de Budapest, jugà amb el Madrid, quedant vencedor el segon per 1 gol a 0.

ENTERRAMENTS

Ahir s'efectuà la conducció del cadàver del senyor Ortega i Munilla a la Sagrimental de Sant Isidre.

La funebre comitiva s'organitzà de la següent forma: secció de la guàrdia municipal muntada, clerecia parroquial amb creu alçada, carrossa de Correus plena de corones, entre les quals figurava una de la Reial Acadèmia de la Llengua, una altra de Guerrero i Mendoza, una altra de la Societat de Viatjants i una altra de l'Associació de la Premsa.

A continuació seguia la carroça fúnebre, tirada per vuit cavalls empol·lats, voltada pels porters de Correus, Associació de la Premsa i Acadèmia Espanyola.

El cadàver ariava tancat en caixa de caoba, dintre del cotxe.

Residien el dol don Antoni Maurà, en representació de la Reial Acadèmia de la Llengua; els ministres de la Governació i Instrucció pública, els fills del finat don Josep i don Manuel, el director de Correus, el degà de la Catedral de Plasència don Josep Polo i el capellà senyor Herando.

En l'acompanyament anaven nombrosos polítics, entre els quals figuren els ministres d'Estat, Treball i Foment, general Weyler, el rector de la Universitat Central senyor Rodríguez Carracido, Torres Quevedo i

nombrosos artistes, escriptors i periodistes.

Després de resar-se una absoluta a la Plaça de Colom, s'acomiadà el dol, continuant la majoria dels acompanyants fins al Cementiri.

També s'efectuà ahir l'enterrament del doctor Grinda.

El dol anava presidit per representants de la família areial i els fills del finat.

A l'acompanyament, que fou una manifestació de dol, figuraven molts metges i amics particulars del finat.

LES QUINZENES

Madrid, 1, 6 i 5 tarda.

El director general de Penals ha dirigit una circular a tots els caps de presó d'Espanya interessant-los l'exacte compliment de la Reial ordre referent a les quinzenes.

Recomana que en les direccions de tots els establiments penitenciaris es fixi la disposició al·ludida i que els caps d'ells envin al ministre de Gràcia i Justícia, cada quinze dies, una relació dels delinqüents governatius ingressats a la presó durant aquest període de temps.

REGISTRADORS

Han estat nomenats registradors de la propietat de Montblanch don Domènec Parrió i Nova, i de Tremp, don Vicens Riera i Rodríguez.

EXPOSICIO

Aquesta tarda s'ha inaugurat a la sala d'exposicions del Circol de Belles Arts l'exposició de pintures de l'artista Manuel Villegas.

Els quadros exposats són nombrosos.

EINSTEIN A ESPANYA

Es confirma que el professor Einstein, inventor de la teoria de la relativitat, visitarà Espanya després del seu viatge al Japó.

ESTRANGER

Quiñones de Leon a París

París, 1.—Ahir a la tarda arribà a aquesta capital el senyor Quiñones de Leon. — Havas.

Les noves proposicions d'Alemanya

Berlin, 1. — El senyor Bergmann és cap a La Haya, on es reunirà amb la seva família. Dimarts arribarà a París per a entrevistar-se amb el senyor Poincaré i remetre-li les proposicions del Govern del Reich. — Havas.

París, 1. — Comuniquen de Berlin al «Journal» que han estat comunicades a l'ambaixador dels Estats Units les proposicions del Govern del Reich. El funcionari americà ha calegrafat immediatament les dites proposicions al Govern de Washington.

Adjunt al dit document acompanya un memoràndum amb una exposició detallada, per a demostrar que el total des les prestacions ja efectuades per Alemanya ateny uns quaranta milions de marcs or. — Havas.

Els nacionalistes de l'India

Gaia (India anglesa), 1. — El Congrés nacionalista indostani ha adoptat altra resolució aprovant la desobediència civil com el millor mitjà de que disposen els mahometans indostanis per a aporiar els turcs. — Havas.

Els francesos al Marroc

Casablanca, 1. — El resident general de França, mariscal Liautey, acompanyat pel baxà de Casablanca i totes les principals personalitats de la colònia francesa, assistiren a la inauguració del monument erigit per a perpetuar la memòria del missioner trapense Charles Focault, assassinat el dia primer de desembre de 1919.

a Taman Rasset, a la regió d'Hoggar, al Tuareg, pels indígenes fanatitzats pels agents d'Alemanya.

Charles Focault estudià la carrera militar i amb el càrrec d'oficial fou destinat al Marroc, on l'exerci fins que en l'any 1890 demanà el retí. Seguidament tornà a Algèria, per Xauen, escrivint una Memòria descriptiva del Marroc, donant a conèixer amb tot detall regions completament ignorades pels europeus. Després es traslladà a França, ingressant a l'Orde dels Trapenses. Transcorregut el noviciat, tornà al Marroc, exercint de missioner fins que fou assassinat. — Havas.

«D'ací d'allà»

Ha sortit el número corresponent al desembre d'aquesta popular Magazine que publica l'Editorial Catalana, constituint una agradable sorpresa als amadors de les coses belles.

Veritablement constitueix un esforç aplegar a Catalunya els valuosos elements necessaris per a produir una revista com la que tots els catalans tenen per seva, i que de tant en tant pugui donar números extraordinaris com el de Nadal d'enguany.

Consta de més d'un centenar de pàgines profundament il·lustrades entre les quals sobresurten esplèndides tricomies representant obres mestres de la pintura referents a Nadal.

El sumari del número donarà una idea de la seva valua, especialment tenint present que és publicat amb bon paper i tipus clars, constituint, tot ell, un encert de l'amic Folch que el dirigeix i dels seus col·laboradors, igualment que del personal dels tallers de l'Editorial Catalana. Per això el donem a continuació.

El Pessebre, Macari Gollerichs. — Nit de Cap d'Any (poesia), Hanna Martin. — Els sepulcres dels Reis catalans. D'unes festes futures, Joan Ruiz Porta. — Festes del Centenari de Sant Ignasi. — De l'Homenatge al President de l'Ateneu Democràtic. — La Cursa «Penya Rhin». — L'elaboració de llet condensada. Una fàbrica al Montseny. Rodamon. — Actualitats. — El Premi Maria Barrientos. — D'Art Fotogràfic. — La nit de Nadal (poesia), Juli Vila Ortiz. — La Reina dels Jocs Florals de Girona. — Les caricatures esculptòriques d'En Felip Coscolla. — El Pessebre de ma Mar, J. Ugas Grau, Pvre. — La perfecta amor, J. Massó Ventós. — La restauració del Contrapàs. — Les piadoses tradicions de Nadal, Valeri Serra i Boldú. — Roses de Sang, J. Martí Marull. — Endrega (poesia), Francesc Recasens. — Impressions de viatge. Un dia al Wiesbaden, Francesc de P. Blasí. — Els Llibres, X. — La vida bíblica a la Moderna Caldea, Sadurní Ximénez. — El miracle del fred i l'escalfor, per E. Bordeaux, J. Ribera i Font, trad. — La Tardor sobre el pla (poesia), J. M. Cases de Muller. — Les fonts de gasolina. — Homenatge a la Bandera catalana. — La llet de la Mare de Déu (poesia), Magi Valls i Martí. — L'escenografia en el cinema, Carles Font. — Nadal Imperial, 1811, per F. Coppée, J. Granger, trad. — De la catàstrofe del Port de Barcelona. — Evocacions del Sant Adventiment (poesia), Camil Geis. — Les pintes, Lini. — Cases típiques de l'Alta Baviera, Alfred Baeschlin. — Crònica Catalana, X. — Suplements artístics: L'enterrament de Sant Elói (retaula). — La Ciutat de Barcelona acollint les civilitzacions passades, per Josep Triadó. Estàtua que coronarà el monument «Als morts de la Gran Guerra», per Josep Clara. — L'Adoració dels Reis, per Van Eyck. — Coberta, per F. Canvelles.

El preu d'aquest número extraordinari és de 150 pessetes, i ha constituit un èxit de venda.

inesquissables
abecedaris
contes
narracions
fantàstiques
humorístiques
científiques
viatges
exploracions
novel·les

LLIBRES REIS

FONTANELLA, 13
Horeus V. PLA

DEMANI NOSTRE 7. CATELEG "BOIXOS DELS SANTS DEL CENTENARI"

llapisos color
blocs dibuix
quaderns pintura
calcomanies
retallat
construccions
teatres
decoracions
encaixos Tuck's
casa de la nina

Concerts

ALAU DE LA MUSICA CATALANA

Sessió dedicada a l'audició d'obres de Frederic Mompou i d'Eduard Toldrà

Assistim a la bella estona a l'eclosió d'un art la característica del qual pot definir-se, creiem, de la següent manera: oblit d'alguns dels elements que podríem dir-ne essencials de l'obra d'art «completa», per tal d'aguditzar, preferentment, l'expressió d'un dels elements que la constitueixen.

Pel que respecta a l'art dels sons, Claude Debussy és, sense cap mena de dubte, el representant més famós, més notable, de l'art al qual ens referim.

Debussy va crear, certament, un ambient del tot seu. Ambient de decadència, exquisidíssim, la nota dominant del qual és, sobretot, la mitja tinta.

Si hom analitza, amb una mica de curiositat, els elements amb els quals Debussy ha creat el seu ambient, el seu matis ben personal, hom veu tot seguit que la dolçor especial de Debussy és filla d'un sistema ben seu d'ombrar les dissonàncies. (Ell se'n serveix, com ja és sabut, talment com consonàncies). Però l'ús constant d'un sistema (per original que aquest sigui), ha de crear, a la llarga, monotonia. És el que ha passat amb l'art de Debussy. Malgrat, doncs, les suggestions de l'art sudit, avui ens sembla ja conegudíssim... i ens comença a cansar. Trobem fins i tot que, en el fons, l'ambient de Debussy és, innegablement, més viciat, més amanerat que el de Chopin, per exemple (certament més ric).

Avui s'ha ja iniciat una reacció per tal de canviar d'ambient, de «posició». A les dolçors sempre exquisides de Claude Debussy, hom hi oposa, actualment, ritmes llampants i fins grollers.

Ara bé: l'art de Frederic Mompou (com ho va fer ja remarcar un ben agut crític francès), és molt preferentment dins d'un ambient impressionista. Però cal subratllar-ho: l'art d'En Mompou és personal. Apareix, certament, com una conseqüència, que podríem dir-ne, de l'art de Debussy. No és, però, una imitació.

Havien ja llegit les produccions d'En Frederic Mompou i, després del concert que ens toca avui comentar, hem folletat, de bell nou, les «Impressions intimes», les «Escenes d'infants», els «Cants Màgics» i els «Suburbis», del jove mestre català.

Ho confessem amb sinceritat: L'art d'En Mompou ens plau. Som sensibles a les delicadeses, a les troballes, a les fineses del ben notable artista que ens ocupa. I el seu art ens sembla ben sincer. Ens agrada, si, l'«Agitat-murmurant», l'«Ocell trist», «Bressol», etc.; de les seves «Impressions intimes»; els «Cants al carrer»; i els «Jocs», de les «Escenes d'infants»; ens plauen els seus «Cants Màgics»; i els seus «Suburbis». Trobem tot això ben sentit i ben plasmat, ben expressat. Més diré encara: moltes d'aquestes pàgines són tan belles, tan finament escrites, com moltes de les millors produccions que ens arriben de fora casa. Però volem, amb tot, expressar una temença: Ens fa por que En Mompou no esdevingui un xic víctima (talment com Debussy, del seu art, de les seves troballes. I ens atreviríem a aconsellar al ben delicat artista del qual patim, que s'allunyi, si pot, de dues menes de perills: el perill de l'amanerament tècnic i el perill de l'amanerament «sentimental». Fullejant les seves obres, hi trobem símptomes que ens fan por: Hi trobem «fórmules» (ja familiars a Frederic Mompou), i hi descobrim, d'altra banda, una certa tristesa, una certa melangia, l'expressió de la qual és potser massa insistint. Els dos abusos engendraran monotonia, monocromia.

I que ens perdoni el ben notable artista el nostre consell i la nostra franquesa.

Les obres d'En Frederic Mompou foren executades per En F. Motte-Lacroix, de manera mestriosa. En Mompou no podia somniar un més destre i més delicat interpretador. El pianista Motte-Lacroix és, creiem, deixeble d'En Philipp. Fa gran honor a l'escola del seu mestre i a l'escola francesa del piano. El públic dels Amics no es fixa gaire, ens sembla, en l'art interessantíssim d'En Motte-Lacroix. Fou poc sensible a les seves sonoritats, al seu estil, al seu gran talent, en un mot, d'execució. Nosaltres, però, l'aplaudírem, i l'a-

plaudim, avui, públicament.

L'estètica de N'Eduard Toldrà és, certament, distinta de la d'En Mompou. Heu's aquí un art poc complicat. Tot és aquí franc i ple de llum.

Els Sis Sonets, per a violí i piano, de N'Eduard Toldrà, són interessantíssims. Foren premiats en el Concurs Patxot i Llagustera. Aquest fet és ja una bella prova de la bondat, de la superioritat llur.

La musicalitat d'En Toldrà és, tot-hora abundosa. Aquest músic no fuig ni dels ritmes ni de l'expressió clara del que ell sent. Cerca els bonics ritmes, al contrari (i els cerca en el nostre folklore), i «canta», s'expansiona ben francament. I el públic opina amb facilitat el bell i simpàtic lirisme del conegut violinista.

En Toldrà ha interpretat amb encant sis sonets bellíssims d'alguns coneguts poetes de la terra: Trinitat Casasús, Joan Alcover, M. Morera i Galícia, Josep Carner, A. Navarro i J. M. Guasch. Servem sobretot el record de la interpretació de «Les Bihadores», del mestre Morera i Galícia (aquest sonet suscita sempre en nosaltres la visió d'un bonic fris), i de «La Font», d'En J. M. Guasch. Els ritmes del primer sonet d'En Toldrà són ben vius i suggestius. Tenen una inefable força evocadora. El darrer sonet conté alguns caires sobriament impressionistes i, demés, una fresca i ben joiosa cançó.

Eduard Toldrà interpretà els seus sonets, foren acompanyats pel pianista Motte-Lacroix.

I heu's aquí, una bona sessió, consagrada, com ja havem dit, a dos músics nostres.

F. LL.

COLISEU POMPEIA

Associació Intima de Concerts

El Quartet Vandelle de París que es donà a conèixer divendres a la Intima de Concerts, no es mostrà pas a un nivell gaire enlairat. Els components mixtos que el formen — R. Vandelle, violí I; Suzanne Meynien, violí II; Marie R. Lamou, viola, i M. Bousquet, violoncel — són uns artistes seriosos que executen amb fina correcció; però l'esperit és poc despert, donant a ço que sonen una expressió massa igual, mancada de color, que poguegades desperta l'emoció desitjada. Els quartets prou coneguts de Mozart i de Ravel que interpretaren, no igualaren pas l'efecte que d'altres audicions memorables recordem.

Menys gustades foren, per tant, les obres noves de Bartók i de Wellesz; si bé les dues són d'un gust extravagant i d'una musicalitat força discutible, cal escoltar-les de nou i en millors condicions, per a fallar amb perfecte coneixement d'elles.

L'auditori, quelcom reservat al principi, escoltà la tercera part amb major delectança i prodigà als artistes falagüers aplaudiments.

Obligacions ineludibles ens privaren, amb força greu, d'assistir l'endemà a la conferència que, sobre els moderns compositors francesos, donà M. Vandelle, següda d'audicions pel Quartet esmentat, amb la cooperació dels pianistes Mlle. E. Meynien i N. Alexandre Vilalta. — S.

Gran Teatre del Liceu

COMIAT DEL MESTRE KOUSSEVITZKY I DE LA COMPANYIA RUSSA

El pas de l'eminent mestre Serge Koussevitzky pel Gran Teatre del Liceu deixa cada vegada un record inborrable entre els seus filharmònics. En les anteriors temporades la seva presència davant l'orquestra constituïa sempre un veritable esdeveniment d'art. Ara, oï més d'un esdeveniment artístic, a seva atíssima actuació ha estat una lliçó exemplaríssima per tots nosaltres i l'estrena d'«El príncep Igor», el superb drama musical de Borodine, creat tan admirablement pel mestre Koussevitzky, restarà per sempre més un fet ben memorable en els annals de la nostra cultura musical i artística. No parlem de la represa del «Boris Godunov» i de les audicions de «La dama de piques» de Yehaïkowsky, tan plenes d'interès musical i tan acuradament donades.

Creiem sincerament que el mestre Koussevitzky, amb les magnífiques i tan representatives produccions russes que ens ha donat a conèixer, ha fet més pel nostre art musical i per la nostra cultura artística, en tres temporades, potser que el que s'havia aconseguit en una sèrie d'anys ençà.

Aquest teatre líric rus que d'una fàula tan esplèndida ens ha anat fent conèixer el mestre Koussevitzky és tota una lliçó i tota una orientació

admirable pels compositors catalans que tenen el deure de crear, costí el que costi, el nostre teatre líric nacional, impregnat, com l'art rus, del sentiment profund de la terra, inspirat en la seva història, en els seus costums, en les seves cançons i en les seves llegendes.

Aquest teatre líric, com és el rus, ha d'ésser fonamentat sentit i la música ha d'ésser forta i noble i treballada amb alta i incerta passió. D'aquest meravellós art rus n'hem après el calor i el caràcter formidable; el sentiment pregon i la veritat expressiva; la genialitat i la tècnica de cadascun dels seus autors. N'hem après, a més a més, i sobretot d'aquells grans músics que integraven el famós grup dels «cinco», ànima de tota la renovació musical russa i gairebé europea, la cooperació, generosa dels uns a l'obra dels altres, l'aportació del talent tècnic de l'un a la força, però indomita, inspiració de l'altre, l'apoiament mutu, sempre amb l'amor i amb el desig i amb el foc posat en l'art nacional, que tan esplendorosament creaven.

Aquesta ha d'ésser una lliçó imprecional que hem d'aprendre els músics catalans. Al mestre Koussevitzky que ha posat tot el seu talent i el seu amor en aquesta empresa hem de restar-li tot temps fonamentat agrats. Ell ens ha fet conèixer l'art musical rus i ell ens l'ha fet estimar; i aquest art rus l'hem trobat ple de llum i ple de revelacions precioses.

No tot Barcelona, ni solament aquella part més intel·ligent i més obligada, s'ha asabentat d'aquesta magna actuació del mestre Koussevitzky en el nostre Gran Teatre del Liceu. La multitud, dorm encara enllà fort breçada pel divo i pel «rui-rui» d'aquella música que la peressa solament i la rutina tradicionals, poden sostenir.

Es per això que ahir a la nit, amb tot i el fort interès del programa, en el qual figuraven quadros del «Boris Godunov», de Moussorgsky, i l'obertura tot el segon acte de «El príncep Igor», de Borodine, solament acudiren al teatre aquelles selectes minories que estimen l'art veritable i segueixen els grans corrents de l'esperit.

El mestre Koussevitzky, davant de la seva orquestra, estigué, com sempre, formidable, i la nostra orquestra del Liceu, val a dir-ho, estigué també a l'altura del seu mestre eminent.

Les ovacions i aclamacions, delirants que foren tributades al mestre Koussevitzky, en el transcurs de la vetllada, foren d'aquelles excepcionals que no es prodiguen més que en les grans ocasions. En finir les danses d'«El Príncipe Igor», sobretot, fou triomfable i emocionant demostració de la més cordial simpatia i admiració.

No hem de repetir ara els mèrits del mestre Koussevitzky. Diem, tan sols, que ell és un dels més formidables, conscients i seriosos directores que han passat pel Liceu, que la seva presència tan plena d'amabilitat com d'autoritat, tan senzilla com senyorial, és la imprescindible, juntament amb el gran art teatral rus, en el nostre Liceu.

Les ovacions es feren extensives a tots els distingits artistes russos que han pres part en aquesta magna sèrie de representacions; a les senyores Davidoff i Sadoven, als senyors Ivahoff, Kaidanoff, Richt, Antonoff, etcètera, i al cos de ball dirigit pels coreògrafs senyores Baldireff i Kashuba i senyor Wassileff.

A tots ells i a l'il·lustre Koussevitzky, que, no solament pel magnífic treball realitzat entre nosaltres, sinó també pel seu demostrat amor a Barcelona i a les coses de Catalunya, ja mereix carta de ciutadà honorari, el nostre més fervent i cordialíssim «reueures». — J. LL.

La pròxima actuació d'Ermete Zacconi

El més prodigiós dels gran tràgics moderns, Ermete Zacconi, després de llarga absència de Barcelona, en reaparèixer al teatre Romea els dies 8, 9, 10 i 12 de gener, podria haver escollit obres que excitessin la curiositat per ésser desconegudes del nostre públic, però ha preferit presentar-se amb un repertori ja conegut per a demostrar que el seu art no envileix amb si mateix.

Posarà en escena «Els deshonestos», «Els espectres», «La mort civil», «Tristos amors», i aquell deliciós acte titulat «Don Pere Caruso».

L'anunci d'aquestes funcions d'En Zacconi ha produït veritable emoció

entre els amants de les grans sensacions teatrals.

Visites al Temple de la Sagrada Família

Els professors particulars de Catalunya

El dijous va visitar corporativament el temple de la Sagrada Família, el Gremi de Professors Particulars de Catalunya.

Després del sufragi per als agrairats difunts, la sessió o conferència reglamentària tingué lloc a les obres del temple de la Sagrada Família. Allí passaren de les deu del matí fins després de la una de la tarda, i no se'ls feia tard perquè després de l'excursió al camp d'experimentació, guiats pel vocal de la Junta d'obres, senyor Martí Matlleu, passaren al laboratori del senyor Gaudí, on trobaren l'honorable arquitecte, qui tot degut a les felicitacions, els donà una bella conferència d'ontologia, filosofia moral, educació de la voluntat, etcètera, de manera que en escoltar-lo hom evocava el seny d'En Balmes, ensems que admirava la humilitat de l'artista que fa el temple de la Sagrada Família com un religiós que ha fet Regla monàstica de la seva professió. La divisa dels benedictins I. O. G. D. («In omnibus glorificetur Deus»: Déu sigui en tot glorificat), queda ben remarcable en la direcció del gran temple nomenat, per En Maragall, «de la idealitat catalana».

El temple de la Sagrada Família al Noviciat de Religioses Filipenses

Ahí divendres, acabat el retir conventual de l'Advent, en plena gaubança del Nadal, no podent les novícies sortir a visitar el temple de la Sagrada Família a una dels portals del qual en execució rememora la diada, fou el dit temple el que es presentà a la Casa Noviciat de Religioses Filipenses a Sarrià, mitjançant dispositius fotogràfics. Fou doncs una conferència amb projeccions del temple de la Sagrada Família la que entretingué la tarda de dia tan assenyalat en aquell soler espiritual a Sarrià. Les MM. Filipenses, des del moment que van rebre la invitació per a visitar les obres del temple, no han parat de treballar amb tots els recursos que estaven a l'ur abast. Hi portaren totes les alumnes, fins les més petites, i ahiu les senyoretes ex-alumnes del col·legi, prèvia una conferència escolar al Col·legi de Nostra Dona de Lourdes, al carrer de Lincoln, de Sant Gervasi, i han volgut també que coneguessin el temple gran en construcció: el Pessebre gran de la ciutat; les germanes novícies procedents de tots els indrets d'Espanya. Concorregueren, ultra les novícies, les MM. superiors de totes les cases de l'Institut a Barcelona, i altres religioses que juntament amb elles exerceixen càrrecs.

La conferència fou explicada pel vocal organitzador de les visites escolars, senyor Martí Matlleu. El cor d'alumnes del Col·legi de Lourdes hi contribuï interpretant diverses composicions musicals. Ahiu, pesment col·legi facilità l'aparell de projeccions.

L'exposició i explicació corresponent a les visites, es féu a la fàula d'una visita. Després de seguir el cercle litúrgic: Nadal, Passió i Resurrecció i Pentecostés, es presentaren vistes de la vida de l'Església remembrant aquestes esdeveniments: els concerts dels orfeons pel Nadal de l'any 1915; les solemnitats de la diada de clams; processons de Via-Crucis i benedicció del foc i l'aigua el dissabte Sant; la festa dels rectors de Barcelona l'estrenat any, per Pasqua Granada; els actes d'expiació de la blasfèmia, tots els anys per Sant Pere; processó Eucarística; missions d'infants, etc., acabant la conferència amb la projecció de visites en colors, entre les quals aparegué la del Col·legi de l'Institut, promovent-se una alegria que esclatà en prolongats aplaudiments.

Finida la conferència, una religiosa antiga, filla de Barcelona, fruit de la tasca ascendent del temple de la Sagrada Família recordava les exvaccions per a assentar-hi la cripta, i parlava de la família del fundador de l'obra, En Sobabella, el vell llibreter del carrer de la Princesa, íntima de la família llur i companya de la «senyora Pepeta», esposa del fundador de la que després fou la primera superiora de l'Institut de Religioses Filipenses. Aquesta monja barcelonina del cor de la ciutat vella, porta prop de quaranta anys a l'Institut.

Poc era d'esperar que la conferència del senyor Martí Matlleu tingués tan escaient complement. Amb gran delectació, la bona monja seguia referint a les seves companyes els dificulto-

Clausura de l'Exposició de pintures

Ja ens té acostumats el Centre Popular Catalanista amb aquestes manifestacions de cultura que organitza de faiso admirable. La tasca eficient de les seves Escoles d'Art i Oficis entrena de tant en tant aquests brillants escultors, que atrauen l'atenció del públic selecte.

La festa de clausura de l'Exposició de Pintures de l'Acadèmia Soldevila, celebrada el diumenge passat, constitueix un títol d'honorabilitat pel Centre que tan sap desvillar-se per a aquestes necessitats i expansions de l'esperit.

L'exposició és composta d'una col·lecció dels treballs dels deixebles que han persistit en l'estudi del dibuix i la pintura, fins a aconseguir fruits d'un apretat valor.

L'Andreu Sol, demostra una visió fresca i rica de color espiritualment fantasies en els paisatges i atencament constructiu en les natures mortes. Benet Sol, demostra uns dibuixos de guixos i de desmuntaments i correctes, amb una bona comprensió de l'art. Rosa Falgués, fa gala d'una fina visió del color, i en els dibuixos, d'una gran voluntat i aplicació d'estudi. Josep Padró, d'aptituds i vocació manifestes de dibuixant i decorador, exhibeix uns dibuixos i retrats a la mina de plom, construïts sòlidament, rics de qualitat i de caràcter.

Raimonda Cararach, exposa alguns estudis i dibuixos ben resoltos, acusant un desembarcament i agilitat de factura remarcable, especialment en l'estudi de flor, on el color és el principal element.

Montserrat Estruch, acusa disposicions notables, tant per al dibuix com per al color. Construeix acuradament i estudia valors i matissos amb clara visió, essent la seva disposició tan apta per la figura com per al paisatge.

Els treballs exposats, demostren que en M. Soldevila cénceix els seus esforços, com a professor, de la fàula més eficient, atent sols al veritable i positiu avenç dels deixebles, sense fer cap llei de concessió alagadora a la lleugeresa i a la buida vanitat; flaqueges explotades sistemàticament, en la gran majoria de les anomenades «decadències de pintura». La mateixa senyora concepció del seu començament, a les classes de dibuix artístic de les Escoles del Centre Popular Catalanista, procurant alhora exercir damunt de tots els seus deixebles una acció desveladora vèrs tots els interessos espirituals, a fi que els novells artistes que comencin la seva formació prop d'ell, puguin demà reflectir en les seves obres un veritable esperit sensible i afínt.

La dissertació llegida per En Soldevila, en la festa de clausura, és una demostració atentament raonada, d'aquesta alta conveniència de conrear i esperamentament espiritual, coronada amb l'evocació d'algunes grans figures de l'art, qui foren un exemple viu de l'eficàcia d'aquesta amplaria de visió.

La part musical de la sessió va anar principalment a càrrec de dos dels expositors: la senyoreta Raimonda Cararach, deixebia de piano de la senyora Daura, i el jove violinista N. Andreu Sol, deixebia d'En B. Coma, els quals executaren curiosament i amb molta comprensió, un programa d'autors clàssics: Bach, Haendel, Mozart i Beethoven, dels quals ens feren gaudir la inspiradíssima i fresca sonata V, per a violí i piano, dita «La Primavera», que féu gran impressió a l'atent auditori. Demés, col·laboraren a la festa, la senyoreta Montserrat Marigó, amb una ben tocada Sonata per a piano de Mozart, i la senyoreta Rotllant, acompanyada per la senyoreta Oliva, cantant molt bé dues composicions.

La sessió musical fou una demostració més de la cura que En Soldevila es pren en tot el que tendeix a depurar el gust i l'actuació d'aquells que per a la seva formació li són coníats.

L'auditori — força nombros — va demostrar explícitament, desigs de veure insistir els elements organitzadors en aquesta acció difundidora dels bons fruits de l'esperit.

Los començaments de l'obra del temple de la Sagrada Família, coneguts aleshores de família en família, i que ara tramen a una família de verges que s'anirà perpetuant i creixent ensems que paral·lelament, i servint tradicionals recordances seguirà també amb l'ajuda de Déu, fent la seva via el gran temple de la Sagrada Família.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 1

VANXELLS ENTRATS:

Llagut espanyol «San José», de Vi-
naroc, amb carrega.
Vapor espanyol «Aràn», de Cardiff,
amb carbó.
Vapor espanyol «Rey Jaime II», de
Mahó, amb càrrega general.
Vapor anglès «Cortez», de Liverpool,
amb càrrega general.
Vapor espanyol «Jaume d'Urgell»,
de Mazagán, amb carbó.
Vapor belga «Lombard», d'Anvers,
amb càrrega general.
Vapor espanyol «Aragón», de Sevil-
la i escales, amb càrrega general i
passatgers.
Vapor alemany «Tritón», de Bre-
men, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Rey Jaime I», de
Palma, amb càrrega general i 70 pas-
satgers.
Vapor espanyol «Triana», de San-
tander, amb càrrega general.
Vapor espanyol «San Salvador», de
Bijón, amb carbó.
Vapor noruec «Strofeld», de Car-
diff, amb carbó.
Vapor espanyol «Tito», de la mar,
amb peix.
Pallebot espanyol «Casandra», de
Torrevella, amb sal.
Vapor noruec «Haufré», de Londres
i escales, amb càrrega general.

VANXELLS DESPATXATS:

Pallebot espanyol «Asunción Fer-
ter», en llast, cap a Palma.
Pallebot espanyol «Roberto», en
llast, cap a Gandia.
Vapor espanyol «Escolano», en llast,
cap a Màlaga.

VANXELLS SORTITS:

Vapor espanyol «Tintor», amb càr-
rega general, cap a Cartagena i es-
cales.
Vapor espanyol «Cullera», amb càr-
rega general, cap a Gandia i es-
cales.
Vapor espanyol «Torres y Bages»,
en llast, cap a Burriana.
Vapor espanyol «Canalejas», amb
càrrega general, cap a València.
Vapor espanyol «Roger de Flor», de
transit, cap a València.
Vapor espanyol «Angelita», amb el
seu equip, cap a la mar.
Vapor espanyol «Mahón», amb càr-
rega general, cap a Mahó.
Vapor espanyol «Tambre», amb càr-
rega general, cap a Las Palmas i es-
cales.
Vapor espanyol «Cabo Menor»,
amb càrrega general, cap a Mar-
seilla, via de Sant Felip.
Vapor espanyol «Cabo Tres Forcas»,
amb càrrega general, cap a Bilbao i
escales.
Vapor espanyol «Rey Jaime I», amb
càrrega general, cap a Palma.

Situació dels vapors de la Línia Pi-

nillos, segons informes que ens co-
munica el seu agent en aquesta
ciutat, don Romul Bosch i Alsina
(Infanta Isabel): en port.
«Barcelona»: en port.
«Cádiz»: va sortir de Vigo el 29 de
desembre cap a l'Havana.
«Cataluña»: va sortir de Cádiz el 16
de desembre, en viatge cap al Rio de
la Plata.
«Conde Wifredo»: va sortir d'Ala-
cant el 23, en viatge cap a les An-
tilles.
«Balmes»: a Buenos Aires.

GENC. PLUM ALBAIALDE, MINI, ES-

TANY

Els preus que regelen són els se-
güents:

Pessetes per 100 quilos

GENC: En lligots de primera

fosca 150

En lligots refinats 180

Napès número 5 205

Napès número 6 195

Napès número 7 185

Napès números 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 20, 22 i 24 170

Planxes ondulades números 13 i 14 170

Planxes per a setinar paper 207

Planxes per a calderes de va-
por 180

Discs i tires per a gibralls 242

Claus de zinc 235

Zencs amb especial per a piles
Léclanché 255

Plom: Tubs de plom pur de 6 a
8 m/m 116

Tubs de plom pur de 10 m/m
endavant 116

Planxa de plom pur de 1, 1 1/2,

2, 2 1/2, 3 i 4 m/m 135

Mini: Pur de plom en barrils de
50 quilos net 135

Pur de plom en barrils de 100
quilos net 135

Pur de plom en barrils de 200
quilos net 135

Albalaide: Pur en barrils de 150
quilos i 250 quilos net 160

Estany: Fi en barretes, marca
Billiton 750

Fi en lligots, d'uns 18 quilos,
marca Billiton 750

MERCAT DE BARCELONA

Dia 30 de desembre de 1922.

Cotització setmanal dels preus cor-
rents de cereals i altres articles fa-
cilitada per la Junta Sindical del
Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa
de la Plaça de Barcelona:

Blat Candeal de Castella, de 40 a
42'50 pessetes els 100 quilos sobre va-
gó d'origen.

Blat de la Manxa, de 41 a 42
pessetes els 100 quilos sobre vago d'o-
rigen.

Blat d'Aragó de muntanya, a 54
pessetes els 100 quilos sobre vago d'o-
rigen.

Promedi del preu del blat de Caste-
lla, a 40 pessetes els 100 quilos.

Farrines: Elaboració per cilindres:
Extra blanca número 1, de 63 a
64; superflua blanca número 2, de
56 a 59; entera de 60 a 61; segones,
de 35 a 36'25; terceres, a 30; quarts,
de 27 a 28; extra forja número 1, de
28'50 a 30; segones, a 25'83; terceres,
a 30; quarts, a 29'18.

Arròs: Benlloc zero, de 53 a 53
pessetes els 100 quilos; idem floret,
de 55 a 57; idem selecció, de 57 a 59;
matissat, de 57 a 59; bomba corrent
de 55 a 105; bomba superior, de 113
a 121.

Garrofes: Vinaroc, de 1904 a 20'23
pessetes els 100 quilos; roges, de 17'26
a 17'85; de Mallorca, a 15'47; d'El-
vissa, a 15'47; de Tarragona, a 19'04;
de València, a 18'45; de Xipre, de
22 a 23; de Portugal, a 19'04.

Despulls: de segó, a 5'35 pessetes
els 100 llines; segonet, a 6'60; segonet
menut, a 6'75.

Esciola de Sevilla, a 65 pessetes
els 100 quilos; estrangera, de 54 a
55 pessetes.

Civada: d'Extremadura, de 34 a
35 pessetes els 100 quilos; de la Man-
xa, de 35 a 36; de l'Argentina dis-
ponible, de 33'50 a 34; de Tunis, de
36 a 36'50.

Veces: de Navarra, a 70 pessetes
els 100 quilos; de Calat, de 51 a 53;
de Màlaga, rodones, de 53 a 55 pesse-
tes; idem cantellades, a 52.

Ordi: d'Extremadura, de 35'50 a 36
pessetes els 100 quilos; de l'Urgell,
de 35 a 35'50 pessetes; de la comar-
ca, de 35 a 36'50; del Danubi dispo-
nible, de 34'50 a 35; del Marroc i Tu-
nis, a 35.

Faves: d'Extremadura, de 46 a 48
pessetes els 100 quilos; del Marroc,
de 46 a 47; de Mallorca, de 45'50 a
46; valencianes noves, de 45 a 46'50;
de Mahó, de 70 a 75.

Favons: de Sevilla, de 46 a 49'50
pessetes els 100 quilos; de Xerec,
de 47'50 a 50; del Marroc, de 44 a 45.

Moresc: del Plata disponible, de
29'25 a 31 pessetes els 100 quilos;
idem idem embarcament de desem-
bre, de 24'75 a 25 cat; idem idem em-
barcament del 15 de desembre al 15
de gener, a 24'75 cat; idem idem em-
barcament de gener, de 24'75 a 25'75
cat.

Mill: de l'estranger, a 36 pes-
setes els 100 quilos; de la comarca,
a 38.

Erps del país, de 46 a 47 pessetes
els 100 quilos.

Llavor de canem de l'estranger,
de 60 a 63 pessetes els 100 quilos.

Cigrons: d'Andalusia blancs, de 46
a 90 pessetes els 100 quilos segons
número; idem idem pelons, de 55 a
90 pessetes segons número; idem
idem alfarnats, de 70 a 110 pesse-
tes segons número; idem moruns
número 30, de 56 a 58 pessetes;
idem idem moruns número 29, de
56 a 57; idem idem número 28, de 42
a 44.

Mongetes: de València del Pinet
noves, a 68 a 70 pessetes els 100 qui-
los; amonquillina noves, de 67 a 70;
tranquillon noves, de 70 a 72; de
Castella noves, de 110 a 112; de la co-
marca noves, de 65 a 71; cocorrosses
de Castella noves, de 75 a 77; de
Mallorca noves, de 72 a 74; de Galatz
noves, de 60 a 63; del Japó velles, a
30; del Danubi velles, de 41 a 42;
de Xile velles, a 28.

Fasolets: estrangers, de 65 a 70 pes-
setes els 100 quilos; de Castella, de
70 a 73.

Llenties, de 105 a 120 pessetes els
100 quilos.

Guixes: de 44 a 45 pessetes els 100
quilos.

Nota: Els preus s'entenen sense
drets de consums, posada la merca-
deria sobre els carros, per compte
del venedor, llevat dels preus cat.

COLONIALS

Dia 30 de desembre de 1922.

Sucres: — Quelcom encalmades les
operacions, es donen algunes faci-
litats per a facilitar transaccions d'al-
guna importància, no havent variat
els preus per al consum, que són els
següents:

Mel, de 156 a 158 pessetes els 100
quilos.

Terciat, de 165 a 167 pessetes.

Centrifug de remolatxa, de 158 a
160 pessetes.

Centrifuga de Cuba, de 168 a 170
pessetes.

Blanc de Java, de 166 a 168 pes-
setes.

Blanquets, de 170 a 172 pessetes.

Blanc de primera refinats, de 178
a 175 pessetes.

Terrós P. G. d'Aragó, de 176 a 178
pessetes.

Terrós P. G. d'Andalusia, de 183 a
185 pessetes.

Pilo en pans, de 188 a 190 pessetes.

Tallat, de 200 a 207 pessetes.

Cafes: — Cap variació d'importan-
cia han sofert aquesta setmana, els
mercats del dit gra, per la qual rao
es poden cotitzar per al consum els
mateixos preus de l'anterior, o sigui:

Moka legítim, de 610 a 620 pesse-
tes els 100 quilos.

Semi-Moka Harrar i africans, de
580 a 590 pessetes.

Puerto Rico Caracolillo, de 600 a
610 pessetes.

Puerto Rico Yauco especial, de 585
a 595 pessetes.

Puerto Rico Yauco superior, de 570
a 580 pessetes.

Puerto Rico Hisenda, de 540 a 550
pessetes.

Caracas, Costa Rica i semblants,
de 550 a 560 pessetes.

Trillats extra, de 515 a 525 pesse-
tes.

Puerto aballo i corrents, de 510 a
520 pessetes.

Palambang, de 475 a 485 pessetes.

Pastilles, de 455 a 465 pessetes.

Cacans: — Quelcom fluixos els preus
en els mercats estrangers i en el no-
stre, el Consorci de receptors de Fer-
nando Poo ha pujat alguns centims
per quilo.

S'espera pròximament el vapor cor-
rent «Cataluña», procedent de Fer-
nando Poo, que porta uns 25.000 sacs
de la dita procedència.

Els preus per al consum són:

Guayaquil Arriba, de 370 a 380 pes-
setes els 100 quilos.

Guayaquil Balao, de 355 a 365 pes-
setes.

Fernando Poo de primera, de 330 a
345 pessetes.

Fernando Poo de segona, de 330 a
330 pessetes.

Fernando Poo de tercera, de 300 a
310 pessetes.

Fernando Poo de quarta, de 290 a
290 pessetes.

Caracas de primera, de 485 a 495
pessetes.

Caracas de segona, de 430 a 440
pessetes.

Canyelles: — Cellan extra, a 7'80 pes-
setes el quilo.

Idem número 1, a 6'80 pessetes.

Idem número 2, a 6'55 pessetes.

Idem número 3, a 6'30 pessetes.

Idem número 4, a 6'10 pessetes.

Xina, a 5'50 pessetes.

Rasures de Cellan, a 4'40 pessetes.

Pebres: — Singapore blanc, a 6'60
pessetes el quilo.

Idem negre, a 5'80 pessetes.

Penang i Tallicherri, a 5'75 pes-
setes.

Tabac o Jamaica, a 5'70 pessetes.

Clavells espècies: — Classe supe-
rior, a 9'25 pessetes el quilo.

Destillats, a 4'15 pessetes.

AJOLIS

Dia 30 de desembre de 1922.

Informació de la casa J. Espinàs,
de Barcelona:

Superfosfat d'os de mig a 1 per
100 azot i 18'20 d'àcid fosfòric, a 15
pessetes els 100 quilos, a la fàbrica.

Superfosfat de calc mineral 18'20
per 100 d'àcid fosfòric soluble, a 13
pessetes els 100 quilos, sense envàs.

Superfosfat de calc mineral 16'18
per 100 d'àcid fosfòric soluble, a 12
pessetes els 100 quilos, mínimum deu
tones sense envàs.

Superfosfat de calc mineral 13'15
per 100 d'àcid fosfòric soluble, a 10
pessetes els 100 quilos, mínimum deu

tones sense envàs.

Sulfat d'amoniac 20'21 per 100 azot,
a 58 pessetes els 100 quilos.

Nitrat de sosa 15'16 per 100 azot,
a 42 pessetes els 100 quilos.

Sulfat de potassa 90'92 per 100,
equivalent a 49'50 per 100 de potassa
pura, a 37 pessetes els 100 quilos.

Clorur de potassa 80'85 per 100,
equivalent a 50'51 per 100 de potas-
sa pura, a 32 pessetes els 100 quilos.

Materia orgànica còrnia natural
10'11 per 100 azot i 2'3 per 100 àcid
sa pura, a 33 pessetes els 100 quilos.

Nitrogena Sant Jordi 8'10 per 100
azot, a 25 pessetes el sac de 70 qui-
los.

Farina fosfatada d'ossos per ali-
ment de bestiar, a 50 pessetes els 50
quilos.

Sofre «Extra fia», a 14 pessetes el
sac de 40 quilos.

Sofre sublimat (flor), a 25 pesse-
tes el sac de 50 quilos.

Sofre precipitat (gris), a 9 pesse-
tes el sac de 40 quilos.

Sofre en terrós, a 30 pessetes els 100
quilos.

Sofre en canó, a 45 pessetes els 100
quilos.

MINI D'ALUMINI

Dia 30 de desembre de 1922.

En pols de color natural, a 150 pes-
setes els 100 quilos.

En pasta de colors grisos, a 350 pes-
setes els 100 quilos.

HORTALISSES I FRUITES

Dia 30 de desembre de 1922.

(Informació Manutano)

Alls de primera, de 36 a 42 pesse-
tes la dotzena de forces, idem de se-
gona, de 24 a 26.

Cebes de Figueras, de 13 a 15 pes-
setes la dotzena de forces.

Patates del buté, de 20 a 21 pes-
setes els 100 quilos; idem de bolado,
de 24 a 30.

Baim de Múrcia, de 15 a 20 pes-
setes els 10 quilos.

Pèsols del país, de 12 a 16 pessetes
els 100 quilos.

Mongetes tendres, de 10 a 12 pes-
setes els 19 quilos.

Boniat de Mallorca, de 15 a 16
pessetes els 100 quilos; idem del país,
de 12 a 14.

Tomàtocs del país, de 6 a 7 pes-
setes els 10 quilos.

Peres d'Aragó, de 10 a 12 pessetes
els 10 quilos.

Pomes d'Aragó, de 8 a 9 pessetes
els 10 quilos.

Colis de València, de 3 a 5 pesse-
tes el centenar.

Magranes, de 15 a 20 pessetes el
centenar.

Llimones, de 3 a 5 pessetes el cen-
tenar.

Ensiams, de 0'50 a 75 pessetes la
dotzena.

Escaroles, de 0'50 a 0'75 pessetes la
dotzena.

Platans, de 1'25 a 1'75 pessetes la
dotzena.

Melons de València, de 15 a 18 pes-
setes la dotzena.

OLIS

Dia 30 de desembre de 1922.

(Associació Gremial de Negociants
d'Olis de Barcelona)

Oil d'oliva

Corrent bo, a 182'60 pessetes els
100 quilos.

Corrent superior, a 186'95 pessetes
els 100 quilos.

Classe fina, a 217'39 pessetes els 100
quilos.

Classe fina extra, a 252'17 pessetes
els 100 quilos.

Segueixen els preus sostinguts,
realitzant-se escasses operacions d'o-
li andalusí.

Oil de pinyola

De color verd de primera, de
36'96 a 91'30 pessetes els 100 quilos.

Groc de primera, de 100'30 a 104'35
pessetes els 100 quilos.

Groc de segona, de 91'30 a 95'68
pessetes els 100 quilos.

Segueix el mercat poc animat.

Oil de coco

Figues: de Fraga, a 11 pessetes la caixa de 10 quilos; de Mallorca, a 7; de Mallorca Cantines, a 5'50; Mallorca confecció de Fraga, a 9.

MERCAT DE FIGUERES

Dia 28 de desembre de 1922.

Ordi, de 20 a 21'25 pessetes l'hectolitre.
Civada, de 13'75 a 15 pessetes hectolitre.
Morsec, de 22'50 a 23'75 pessetes hectolitre.
Mongetes, de 48'75 a 50 pessetes hectolitre.
Faves, de 23'25 a 27'50 pessetes hectolitre.
Favons, de 30 a 31'25 pessetes hectolitre.
Vesces, de 26'75 a 37'50 pessetes hectolitre.
Patates, de 20 a 22'50 pessetes el quintal mètric.
Carada, de 9 a 10 pessetes el quintal.
Carada granada, de 7 a 8 pessetes el quintal.
Palla, de 5'75 a 6'25 pessetes el quintal.
Alfalfa, de 1 a 3 pessetes el forç.
Cabes de 0'25 a 0'70 pessetes el forç.
Ous, de 169'35 a 177'40 pessetes el quintal.
Gallines, de 18 a 20 pessetes el parell; pollastres, de 16 a 20 pessetes el parell; conills, de 9 a 10 pessetes el parell; oques, de 17 a 20 pessetes una; ovis, de 3'10 a 3'15 pessetes la dotzena; 30 dotzenes d'ous, de 42 a 45 pessetes.
Verdures i hortalisses. — Molta abundància i en baixa de preus.
Plantes. — Molta oferta i també en baixa.
Concurrència regular en totes les vendes.

MERCAT DE GIRONA

Girona, 30 de desembre de 1922.
Ordi, de 40 a 42 pessetes els 100 quilos.
Westall, a 35 pessetes els 100 quilos.
Ordi, a 34 pessetes els 100 quilos.
Civada, a 31 pessetes els 100 quilos.
Morsec, a 30 pessetes els 100 quilos.
Fesols, de 64 a 75 pessetes els 100 quilos; idem menuts, de 85 a 100.
Fruites, de 80 a 200 pessetes els 100 quilos.
Faves, a 44 pessetes els 100 quilos.
Girons, de 63 a 110 pessetes els 100 quilos.
Farina de blat, a 80'50 pessetes els 100 quilos.
Llana blanca, a 190 pessetes els 100 quilos; idem negra, a 180.
Arros, de 50 a 105 pessetes els 100 quilos.

Garrofes, a 20 pessetes els 100 quilos.
Palla, de 16 a 18 pessetes els 100 quilos.
Patates, de 17'50 a 22'50 pessetes els 100 quilos.
Ois, de 200 a 230 pessetes els 100 litres.
Vins, de 40 a 60 pessetes els 100 litres.

D'espectacles

ELDORADO

Dissabte, a la nit, va celebrar-se en aquest teatre el benefici de la tiple Roser Leonis. El teatre estava ple a vessar, prova de les moltes simpaties que ha sabut guanyar-se amb el seu art i gràcia, netament meridional, la beneficiada. La vetlla transcorregué entre manifestacions d'entusiasme dels nombrosos admiradors de la senyora Leonis, la qual va lluir les seves dots d'actriu, completades pels encisos de la seva veu i de la seva figura. En tots els números del programa va ésser aplaudida amb fervor, especialment en les cançons que digué amb aquella «sal» i intenció que li és peculiar. Fou obsequiada amb moltes flors i regals.

TIVOLI

També l'Emili Vendrell celebrà la seva vetllada d'honor i benefici al Tivoli, essent objecte de orridables ovacions en l'aria del tercer acte de «Don Joan de Serrallonga» i en l'escenificació fidel «Somni de Manon», el qual hagué de bisar el mateix que algun altre número del programa. Val a dir que en Vendrell, en la seva curta i novella actuació de cantant líric, ha fet fanàtics i això es demostrà el dissabte passat amb l'exuberant collita d'obsequis i aplaudiments que obtingué.

ORFEO GRACIENC

En la darera de les «Sessions Mercè Nicolau», que en el teatre de la benemèrita entitat coral gracienc es vénen celebrant, va estrenar-se, diumenge a la nit, la comèdia dramàtica en un acte, «Mària dels Àngels», original del senyor Miquel Saperas. «Mària dels Àngels» és l'intent discret d'un neòfit en literatura escènica que mereix tota la indulgència de la crítica tenint en compte que ha estat representada entre família, com

si diguéssim, i amb la modestia d'un ambient teatral simpàtic. El senyor Saperas, però, obraria santament deixant els temes trascendents i plorans per a qui tingues de la vida i de les passions una més forta experiència que la que ell demostra en la seva obra. Es ben curiós, tanmateix, que tots els joves se les hagin amb les dones deshonrades i amb maternitats clandestines, usant d'una crueltat estereotipada.

A l'erat dels idilis, naturalment, les tragèdies llurs sempre seran convencionals alguna vegada grotesques. El senyor Saperas va ésser aplaudit i reclamat al prosceni.

P. B.

El director del Circ Palisse en el seu desig de correspondre al constant favor del públic ha disposat que es procedeixi a l'arranjament i consegüent guarniment del Parc Zoològic on s'exhibeix la amosa col·lecció de feres que constitueixen la més notable atracció del citat espectacle. Així mateix s'estan construint gran nombre de llotges amb les quals s'augmentarà la localitat preferent, establint-se, per a donar facilitats al públic, venda de sèients individuals de llotja, o bé llotges completes per a famílies. Igualment, a mesura que es terminin els detalls d'instal·lació es dotarà al Circ Palisse de tot el confort necessari per a la major comoditat dels espectadors.

Espectacles

Teatre Català ROMEA

Avui, diada de Cap d'Any, NR, el més gran dels espectacles: **ELS PASTORES O L'ADVENIMENT DE L'INFANT**. Amb l'arribada dels Sants Reis GASPÀR, MELCIOR I BALTAZAR, que obsequiaran als nens i nenes que assisteixin a l'espectacle. Demà, tarda: gran broma, el magnífic programa d'innocents: **AVENTURA EXTRAORDINÀRIA D'UN COMTE I UNA HERBOLARIA**. Varietats variadíssimes. Els excèntrics **MHINGO** and **KIM**. Gran pericó nacional. Nit: els dos èxits de teatre selecte: **EL PAQUEBOT «TENACITY»** i **CIVILITZATS, TANMATEIX!** Es despatxa a comptaduria.

TIVOLI

Avui, dilluns, a les deu: **LA CAPA**

TOT HO TAPA; tercer quadre del tercer acte de

Don Joan de Serrallonga

Escenificació del somni de MANON, i el sàinet en dos actes, de gran èxit, de Poal i Aragall i el mestre Ribas: **PEL TEU AMOR**. Protagonistes: senyoreta Bugatto i senyor Vendrell. Demà, tarda, a preus populars. Butaca, 2 pessetes. **DON JOAN DE SERRALLONGA**, per la senyoreta Casas i els senyors Massanés i Pineda: A dos quarts de deu de la nit: 2 col·lossals obres, 2. **PEL TEU AMOR** i **LA DOGARESA**. Dimecres, tarda i nit, a preus populars. Butaca, dues pessetes. **LA BANDA DE TROMPETES** i **PEL TEU AMOR**. Dijous, tarda i nit: **BENEFICI** de la primera tiple cantant **JOSEFINA BUGATTO**. Grans programes. Es despatxa a comptaduria.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil, Pep Samper. Avui, dilluns, Any Nou, Nit, a les deu: **EL PRIMER BITLLET DE BANC** i **L'OMBRA DE MONTJUICH**.

Teatre Català ROMEA
ERMETE ZACCONI

L'èminent i genial tràgic donarà

4 UNQUES FUNCIONS, 4 els dies 8, 9, 10 i 12 de gener

ERMETE ZACCONI

interpretarà les seves grans creacions **PARIS** i **LISBOA** acaben de proclamar com el més genial i complet dels actors, al gran **ZACCONI**. Segueix obert l'abonament. Des del dia 3 de gener vinent, es vendrà a Comptaduria per a les quatre funcions úniques que donarà el gran **ZACCONI**.

KURSAAL - Aristocràtic Saló
PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA

Avui, a dos quarts de deu de la nit, la deliciosa comèdia **CUPIDO D'INCOGNIT** (estrena), i la de sens igual èxit **FORA DE LA BOIRA** i **LA BALLARINA MILIONÀRIA**. Demà, dimarts: estrena sensacional: **ROGER LA HONTE**, de ver interès.

EDEN CONCERT

Assalto, 12. — Grandió èxit de **PAQUITA ALFONSO, MARY TERAN, LES ARTHOS** i altres importants atraccions. **Aperitif - Danzing i Gran Tàbarin Amèrica**.

Aixarop del professor GIROLAMO
Polvos i Catxets Pagliano (de Florencia)

El millor depuratiu i refrescant de la sang

65 anys d'èxit creixent
són la millor recomanació

Exigiu sempre el nom del professor GIROLAMO

Se ven en les principals farmacies i drogueries

Única agents a Espanya:

J. Uriach i C^a : Bruch, 49 : Barcelona

LA TOS

Qualquers que sea su origen
SE ALIVIA SIEMPRE INSTANTANEAMENTE
con el empleo de las

PASTILLES VALDA

ANTISÉPTICAS
PRODUCTO INCOMPARABLE

CONTRA
ENFRIAMIENTOS, DOLORES de la GARGANTA,
LARINGITIS reciente o inveterada,
BRONQUITIS agudas o crónicas, GRIPPE,
INFLUENCIA, ASMA, ENFISEMA, etc. etc.

FIJAO BIEN PEDID, EXIGID

EN TODAS LAS FARMACIAS

al precio de 1.75 pesetas

la CAJA de las VERDADERAS

PASTILLAS VALDA

llevando el nombre

VALDA

Fórmula:
Menthol 0.002
Eucalyptol 0.0005
Anisato-Camphor

REMEDIO MILAGROSO

NINGUN REMEDIO
conocido hasta hoy ha obtenido tantas curas en España ni en el Extranjero como el
EL OJO DE LA VERDAD MARAVILLOSO

DEPURATIVO RUBIO

Herpes, eczemas, rojeces, picores, humores fríos, escrófula, forúnculos, manchas de la piel, orzuelos, mal de ojos, granos de todas clases, erupciones, llagas, varices (llagas en las piernas), fistulas, hemorroides, arterioesclerosis, vicios de la sangre, dolores reumáticos y nerviosos, gota, sífilis, etc., etc.

Purifica y regenera la sangre

Un solo frasco basta para convencerse

POMADA RUBIO. - Auxiliar poderoso y necesario

De venda a tot arreu. Dipositari Pérez, Martín i C.^a Madrid-Barcelona

Joan Simón

Bany's Nous, 3

Desitja a la seva distingida clientela un feliç i pròsper ANY NOU.

XINXES

Un fàscio patentat d'AKAN-TROL, les extermina per sempre. Únic producte que es ven a prova. — Dr. Dou, 14, ent. De venda: Bandis i Soler, V. Ferrer, Moncal, Dalmat i Oliveras, Vidal i Ribas, Uriach Viladot, El Siglo i principals drogueries. **Diploma d'Honor l'Exposició d'Higiene.**

3 Gotas de

hacen brillar todos los Metales como un espejo

Chem. Werke LUZZYNSKI & Co. BERLIN - LICHTENBERG. P^{te} Sucursal en BARCELONA J. VILA BALLABRERA

Lliçons de català

Clases particulares. — Método práctico i rápido. Ortografía de l'Institut d'Estudis Catalans. Baters, 16. 1^a de 7 a 8 vespres

Els monjos de Montserrat i la casa J. Fonollada Serra, de Barcelona
AROMES DEL MONTSERRAT

fan avinent que l'únic licor elaborat en aquell Monestir és el que es ven a tot arreu amb el nom de

Reaparició del popular "SABA"

Meravellosos ninot articulat irrompible.
Desmuntable en 14 peces i muntable en menys d'un minut.

Qui ignora que els
nens han preferit
sempre les joguines
desmuntables?

El ninot "SABA",
amb les seves 14 pe-
ces d'un ajust perfec-
te, constitueix una no-
vetat que s'imposa i
la màxima il·lusió que
podeu oferir al vostre
fill.

Varietat de tipus i vestits. N'hi ha també sense vestir per a caracteritzar-los
a caprici de cada comprador.

Úlcères varicoses que dataven de 8 anys curades en 1 mes

Reuma-
tismes
Artri-
tismes
Arterio-
Esclero-
sis.

PERTORBACTIONS CIRCULATORIES

Els accidents provocats per la mala circulació de la sang són tan innombrables com perillosos. Entre els principals i més freqüents s'han de citar les varices, les úlceres varicoses, els eczemes varicosos seguits quasi sempre d'hemorràgies. En les dones, aquests fenòmens es presenten sobtament al moment de llurs transformacions genitals i més especialment en les èpoques de menstruació i en arribar als quaranta anys. La sang circula lentament; és pesada, espesa i carregada de residus, que diposita en les artèries i en les venes, i llur tensió arriba a tal punt, que poden esclatar al més petit esforç produint llagues i úlceres més deformes que alarmants i de vegades accidents encara més greus. Solament poden prevenir-se o contenir-se totes aquestes pertorbacions circulatories conservant la integritat del líquid sanguini amb una acció depurativa energica. A aquest propòsit el cos mèdic ha reconegut la poderosa i infal·lible eficàcia del meravellos

DEPURATIU RICHELET

Amb la seva acció vivificadora la sang es torna més neta, els conductes arterials recobren llur flexibilitat i es descongessionen, la circulació es restableix i molt aviat les llagues, les úlceres més rebels i més repugnants desapareixen sense deixar rastre. La seva eficàcia és encara més absoluta en el tractament de totes les manifestacions internes i externes de l'artrisme, sempre en relació amb el líquid sanguini: Malalties de la pell (Brians, Eczemes, Psoriasis), Escrófula i Enfisema, Gota, Reumatismes i tots els accidents sifilitics hereditaris o adquirits.

Cada flascó va acompanyat d'un opuscle il·lustrat. De venda a totes les bones farmàcies i drogueries. Laboratori L. RICHELET, de Sedan, 6, rue de Belfort, Bayonne (França).

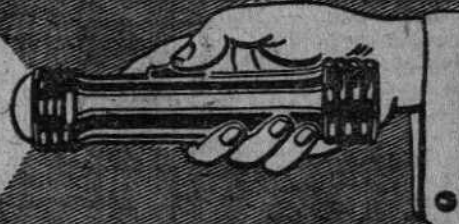
Resultat segur

AL CAMP i a la CIUTAT

AMB UNA LAMPARA DE MÀ
I PILA ELÈCTRICA

LOT

TINDREU LLUM BLANCA I PERMANENT
A TOT ARREU

De venda en: «Suprema», Pelayo, 56. — E. Schilling, Fernando, 23. — Beristain i C.ª, Fernando, 1. — Laplana i C.ª, Fernando, 15. — Vicens Ferrer, Plaça Catalunya, 12. — A. Valverde, Comtal, 9. — Vilalta, Cucurulla, 2. — Lorés, Codina i Roig, Trafalgar, 3. — El Siglo, Rambla dels Estudis, 5. — E. Riba, Ronda Universitat, 37.

Administració de fluques
J. LLAMUSÍ
De 5 a 7
Muntaner, 28, pral.

Per a Comerç i
Idiomes, Taqui-
Meca, etc., es-
tudiï, senyor o
senyoreta, en la

ACADEMIA COTS

Carrer Archs, 10
Telèf. 5.041 A.
La més impor-
tant d'Espanya.

PIANOS

DE CORDES CREUADES
AMB MARC DE FERRO
Sublim marca
R. MARISTANY
Casa fundada el 1870
AL COMPTAT
PLASSOS I LLOGUER
18, Plaça Catalunya, 18

— Los del Congo eran negros
y hoy son blancos.
— ¿A qué deberan tanta ventura?
— A usar a diario, para el baño, Colonia PECA-CURA

JOVENTUT PERPETUA

Sabó, 1.º 50. — Crema, 2.º 50. — Polvos, 3.º 50. — Aigua d'ortiga, 4.º 50.
Aigua de Colònia, 5.º 50. — 6.º 101 15 ptes. segons frasc. Locions
per al cabell, 6.º 50, 6.º 101 20 ptes. segons frasc.

Darreres creacions

Productes sèrie «IDEAL»

ACACIA, Mimosa, GINESTRA, Rosa de Jericó, ADHIRA-
BLE, Matinal, CHYPRE, Rocio Flor, ROSA Vértigo, OLA,
VELL, Muguet, VIOLETA, Jasmin.

Sabó, 3.º — Polvos, 4.º — Loció, 4.º 50, 7.º 50 20 ptes. segons frasc
Esencia per al mocador, 15 pessetes frasc amb estolç

CORTES GERMANS - BARCELONA

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les
Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pral.

Es la reina de les aigües de taula la dela
VALL DE SANT DANIEL

El seu representant: Josep Pagans, Ponent, 28

— Mira, espòs meu, com en pocs dies ha desapare-
gut la blancor dels meus cabells amb l'acreditat i in-
fensiu **RHUM BELLESA** a base de noguera. ¿Per
què no l'uses tu també i rebran el teu cabell i bigoti el
color que abans tenien? Venda en perfumeries

Anuncis

Missatgers «RAPIDS»

(Continental)

SERVEI RAPID

Repartiment de tota
classe de circulars i es-
queles a domicili, petits
paquets i tota classe
d'encàrrecs.

EMPRESA IDEAL
D'INFORMACIÓ
Rbla. Flors, 18, baixos
Telèfon 4.863 A.

Joies d'ocasió

Safates i servets de plata, a
peça. Compror or, plata, platí,
brillants i perles.

Juveliers de J. NÚÑEZ
Rambla de les Flors, 8 A
i Cardener Casanals, 8.

Cartes Circulars

reproduïdes en l'aparell
MULTIGRAPH, inconfusi-
bles d'originals mecano-
grafiats.

Mobles Fitxes Carpets

Guies i tot el material per
als sistemes moderns d'or-
ganització d'oficines.

COPIES

originals a màquina

HAMMOND

per a escriptura, de tipus
canviables

Casa Garcia Suárez

38 - Rambla de Catalunya
Telèfon 4305 A

Lloguers

Pianos de hoquer de va-
rises preus. Bruh
n.º 72, entresol. C. BIEBER.

ROBES

de totes classes a plaços, se-
gon fador, a deu rals setma-
nals. — Baó: Bonassués, 2.
Quiloe de brodat.